

Årsbok 2020

ProAgria Svenska lantbrukssällskapens förbund
Finlands Svenska 4H

Förbundets 110:e verksamhetsår

Årsbok 2020

publikation nr 280

Förbundets 110:e verksamhetsår

INNEHÅLL	sid
GRUNDPRINCIPERNA I VERKSAMHETEN	1
Allmän översikt	2
FÖRBUNDSORGANISATIONEN	
Medlemmar	5
Organisationen	6
Nils Westermarcks minnesfond	7
Fonden för hållbar odling	7
Förbundets representanter	9
Årsmötet	10
Släktgårdsvimpar och -diplom	11
Förlaget	12
VERKSAMHETEN	
Centralorganisationsfunktioner	13
Utvecklingsarbete	
Företagsekonomi	17
Energ i	18
Trädgård	19
Projekt	21
Utbildning	31
Information och publikationer	33
Bokföringssällskapet	36
BOKSLUT	38
Revisionsberättelse	44
FINLANDS SVENSKA 4H	
Årsberättelse	46

Pärmbild: Lök
(Pixabay.com)

Grundprinciperna i verksamheten

Mission

Genom högklassig, effektiv och flexibel service på svenska skapar vi på ett hållbart sätt mervärde åt företagarna på landsbygden.

Vision

Vår vision är livskraftiga landsbygdsföretag i Svenskfinland och att Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF) skall fungera som centralenhet för den finlandssvenska landsbygdsrådgivningen.

Verksamhetsidé

Vår uppgift är att utveckla och samordna den finlandssvenska rådgivningen till landsbygdsföretagare och att erbjuda spetskunskap för våra kunder.

Verksamhetens värden

Vi är måna om det svenska språket och vi vill vara en oberoende, pålitlig och sakkunnig samarbetspart.

Strategiska mål

- att framställa informationsmaterial och hjälpmedel i rådgivningen som på bästa möjliga sätt bidrar till en positiv utveckling på landsbygden
- att erbjuda största möjliga sakkunskap inom de sektorer SLF arbetar
- att upprätthålla ett ändamålsenligt kontaktnät
- att skapa en stabil ekonomisk grund för utveckling av verksamheten och personalens kompetens

Allmän översikt

Svenska lantbrukssällskapens förbund är den svenskspråkiga landsbygdsrådgivningens centralorganisation. SLF:s uppgift är att utveckla och samordna lantbruks- och hushållningssällskapens rådgivningsarbete samt att utveckla landsbygden. SLF svarar även för organisationens gemensamma kontakter till statsmakten och övriga samarbetsparter.

Året 2020 kommer att gå till historien som ett mycket speciellt år på grund av de omständigheter som Covid-19 förorsakade samhället. Glädjande nog kan man ur landsbygdsrådgivningens synvinkel konstatera att våra organisationer uppvisade stor anpassningsförmåga och flexibilitet i de exceptionella förhållandena. Vår rådgivningsverksamhet kunde med snabb takt utvecklas/anpassas till att i mån och möjlighet göras på distans. Ny digitala hjälpmedel togs snabbt i bruk och t.o.m. projektverksamheten med utbildning och kurser kunde förflyttas att förverkligas på distans. I detta sammanhang måste man rikta ett stort tack till personalen som genom sin anpassningsförmåga, flexibilitet och nytänkande gjort det möjligt. Verksamheten till förmån för kunderna, har bibehållits och till och med utvecklats under de exceptionella förhållandena.

Under år 2020, som var SLF:s 110 verksamhetsår, jobbade förbundet på basis av ett resultatavtal som görs upp med jord- och skogsbruksministeriet. Enligt det definierades tre tyngdpunktsområden: a) skapa konkurrenskraft, ökad förädlingsgrad samt förbättrad produktivitet och produktionsstruktur för affärsverksamheten i livsmedelskedjan, b) främja miljövänligare produktionsmetoder och hållbar användning av förnybara naturresurser samt c) människors, djurs och växters hälsa och välbefinnande och säkerhet samt ansvarsmedvetenheten inom livsmedelskedjan. Dessa övergripande teman styr SLF:s statsunderstödda verksamhet och är också riktgivande i den övriga verksamheten.

Förbundet har fyra centrala verksamhetsområden: 1) centralorganisationsfunktioner, 2) utvecklingsarbete, 3) utbildning och 4) publikationer och information. Dessutom finns ungdomsverksamhet inom ramen för 4H. SLF handhar också ansvaret för Svenskfinlands Byar (tidigare Svensk Byaservice), som är ett samarbetsforum för landsbygds- och byautveckling. Det innebär att SLF arbetar mycket brett med landsbygdsutveckling. Landsbygds- och byautvecklingen har två anställda, med stationering i Vasa i samma kontorsutrymme som Österbottens Svenska Lantbrukssällskap. På SLF kontor i Helsingfors jobbar 7 anställda huvudsakligen med utvecklingsfrågor inom rådgivning. Ungdomsverksamheten hade 4 anställda, varav två stationerade i Vasa och två i Helsingfors.

Sedan två år har SLF ett mycket viktigt samarbete med den finskspråkiga ProAgria. SLF har ansvaret för utveckling och koordinering av hela landets trädgårdsrådgivning. Samtidigt har SLF även ett samarbetsavtal med Ålands hushållningssällskap om att trädgårdsrådgivaren deltar i utvecklingen av den landsomfattande trädgårdsrådgivningen. På detta sätt får man in mycket god praktisk erfarenhet kring rådgivningsarbetet samt även ett brett kontaktnät till Norden och Europa. Målet är att skapa ett team med god teoretisk och praktisk erfarenhet av rådgivning. Koordineringen och samarbetet inom trädgårdssektorn har utvecklats bra och SLF satsar på att vara en framtidsdrivande kraft inom trädgårdsrådgivningen.

SLF:s *utvecklingsarbete* sker på tre plan: produkt-, företags- och landsbygdsutveckling.

Produktutvecklingen av hjälpmedel och material för rådgivningsverksamheten sker i hög utsträckning inom ramen för ProAgria –samarbetet. En del av förbundets utvecklingsarbete sker via projekt och den verksamheten fortsatte i full skala under året.

På grund av pandemin så var verksamheten i vissa projekt mindre under 2020. Bland annat hade man verksamhet i projektet ”spetskunskapens rörlighet” främst under början av året.

Man startade även upp nya projekt under året. Nämnas kan projektet ”Markråd” som är ett skolningsprojekt var man stärker rådgivarnas kunskaper kring kolbindningsmetoder. Det är viktigt med tanke på att jordbruket i Svenskfinland också måste bidra med sådana åtgärder som har en positiv effekt på klimatförändringen. Rådgivningen, med sina 25 växtodlingsrådgivare, har en central roll i spridande av kunskap kring kolbindning till de finlandssvenska odlarna.

Det mångåriga och mest genomslagskraftiga projektet *Greppa marknaden* fortgick bl.a. med en del fältvandringar och spannmålsseminarier med internationella och nationella expertföreläsare. ”Greppa Live” föreläsningarna förverkligades digitalt som nätföreläsningar.

Inom landsbygdsutvecklingen kan nämnas projektet IDNET-Svenskfinland som brobyggare och pilotområde. Det är ett finlandssvenskt landsbygdsutvecklingsnätverk, som tillsammans med de fyra andra finskspråkiga temanätverken bildar en helhet inom ramen för Landsbygdspolitiska rådets verksamhet.

SLF:s utvecklingsarbete inbegriper även gårdsspecifika uppdrag. Uppdragen berör företagsledning och ekonomiska frågor, bolagiseringsfrågor, beskattning och energi. Två av förbundets sakkunniga är auktoriserade rådgivare inom jordbruksrådgivningssystemet, Råd 2020. Kunskapsområdena är energi och den nya modulen, ekonomi (konkurrenskraft).

I *utbildningsverksamheten* har samarbetet med utbildningsprogrammet för bioekonomi (naturbruk) vid Yrkeshögskolan Novia stor betydelse. Det sker på basis av ett ramavtal med spelregler gällande hela svenska organisationens deltagande i undervisningen. Förbundets utbildning 2020 gällde främst ekonomiutbildning.

Förbundet deltar också i fortutbildningen av jordbrukare vid olika tillfällen. Speciellt kan nämnas förbundets roll som underleverantör gällande svenskspråkig utbildning av WebWakka. Under 2020 höll man även skattekurser för jordbrukare. Även dessa förverkligades digitalt.

På publikationssidan var *Lantbrukskalendern 2021* den största produkten. Rubriken för det årliga temaavsnittet var Katjonbyteskapaciteten och jordhälsa. I avsnittet behandlas olika jordars näringshållningskapacitet och vad innebär katjonbyteskapaciteten (CEC) i praktiken. Vad har humus och PH för betydelse för växternas näringsupptag?

I samband med kalendern utgavs hösten 2020 också kalenderns faktadel i elektronisk form som en e-bok. Med hjälp av e-boken kan man bläddra i faktadelen med sin egen smarttelefon eller pekplatta. E-boken såldes både som separat produkt och

som ett paket med den tryckta kalendern. SLF kunde via ett bidrag distribuera årets Lantbrukskalender gratis åt alla lantbruksstuderanden i hela Svenskfinland, inalles 345 exemplar.

Av SLF:s *övriga verksamhet* kan nämnas att ledningen och administrationen av det med sällskapen gemensamma bokföringsbolaget, *Bokföringssällskapet i Finland Ab* sköts av förbundet. SLF vd fungerar även som vd i Bokföringssällskapet. Ett allt större antal direkta bokföringsuppdrag utförs också. Bokföringssällskapet har egna verksamhetsställen i Bennäs och Borgå samt verksamhetspunkter i sällskapens och förbundets kontor. Nämnas kan att man under 2020 öppnade en ny betjäningpunkt i västra Nyland på Västankvarn försöksgård.

SLF:s bokslut för år 2020 visar ett överskott på 65 627,08 euro. Resultatet var historiskt bra och verksamheten före investerings- och placeringsavkastningar var positiv. Statsbidraget sjönk en aning främst p.g.a. att förbundet inte erhöll statsbidrag för så kallade specialrådgivningsprojekt, till vilket Jord och skogsbruksministeriet kanaliserade 15 % av det ordinarie statsbidraget. Likviditeten var också bra under året. Personalkostnaderna var ca 392 000 euro, vilket var en aning lägre än föregående år. De utgör 74 % av kostnaderna. Nämnas kan att resekostnaderna var hela 65 % lägre än året innan på grund av Covid-19 pandemin. Balansomslutningen var 424 132,52 euro. Det gängse värdet på SLF:s långfristiga placeringar beräknades vid årsskiftet uppgå till ca 872 000 euro.

Tack till personalen, kunder och samarbetsparter för verksamhetsåret 2020!

Helsingfors i juli 2021

Peter Österman
verkställande direktör

FÖRBUNDSORGANISATIONEN

Medlemmarna

1. Finska Hushållningssällskapet r.f.
2. Nylands Svenska Lantbrukssällskap r.f.
3. ProAgria Ålands Hushållningssällskap rf
4. Österbottens Svenska Lantbrukssällskap r.f.
5. Agrologernas Förening r.f.
6. Arbetseffektivitetsföreningen r.f.
7. Axxell Överby
8. Faba Avel
9. Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund r.f.
10. Finlands skogscentral, Kusten
11. Finlands Svenska Andelsförbund rf.
12. Finlands Svenska Marthaförbund r.f.
13. Folksam Skadeförsäkring Ab
14. Föreningen för skogskultur r.f.
15. Landsbygdens Arbetsgivareförbund rf
16. Nylands svenska producentförbund NSP r.f.
17. Nylands svenska trädgårdssällskap rf
18. Stiftelsen A.B. Svenska småbruk och egna hems undervisningsfond
19. Svenska lantbruksproducenternas centralförbund r.f.
20. Svenska småbruk och egna hem Ab
21. Svenska Trädgårdsförbundet r.f.
22. Södra Finlands Agronomförening
23. Södra skogsreviret r.f.
24. Veritas Pensionsförsäkring
25. Täckdikningsföreningen r.f.
26. Yrkeshögskolan Novia
27. Åbolands Fiskarförbund r.f.
28. Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf
29. Ålands Centralandelslag, ÅCA
30. Ålands Producentförbund r.f.
31. Österbottens svenska producentförbund r.f.

Organisationen

Styrelsen för SLF år 2020

Personliga suppleanter:

Ordförande	Mikael Söderholm, Kimito	Torolf Karlsson, Pargas
Viceordf.	Mats Källman, Pedersöre	Meira-Pia Lohiluoma, Vasa
Medlemmar	Erik Oljemark, Borgå	Henrik Lassas, Borgå
	Rosmarie Finne, Solf	Henrik Pott, Nykarleby
	Carin Holmqvist, Hammarland	Magnus Stark, Jomala
	Mikael Jern, Esbo	Mats Nylund, Kyrkslätt

Styrelsens arbetsutskott

Ordförande	Mikael Söderholm
	Jörgen Grandell
	Magnus Stark
	Henrik Lassas
	Meira-Pia Lohiluoma
	Peter Österman

Personalen

Verkställande direktör	Peter Österman, AFM (2002; 2018)
Ekonomiansvarig	Sonja Lövdahl, pol.mag. (2018)
Informatör	Eva Björkas, student (1999)
Utvecklingschefer	
Ekonomi	Annika Nystén, AFM (2018)
Energi	Fredrik Ek, fil.mag. (2007)
Trädgård	Annika Wickström, Hort. YH, AFK (2018 - 31.7.2020)
	Nina Sevelius, AFM (1.10.2020)
Svensk Byaservice	Kenneth Sundman (2019)
IDNET	Ann-Sofi Backgren (2018)
Projekt, Greppa Marknaden	Oskar Dannbäck, AFK (2019)

Revisor Jonas Sandell, CGR, Helsingfors

Verksamhetsgranskare

Erik Perklén, Sjundeaå

Suppleanter Revisionssamfund, Auditplan Oy
Mats Björklund, Pedersöre

Styrelsen för Finlands svenska 4H år 2020

Personliga suppleanter:

Ordförande	Mats Nylund, Pedersöre	Sören Hällmark, Nykarleby
Viceordf.	Annika Björk, Borgå	Ingrid Träskman, Ingå
Medlemmar	Susann Rabb, Korsholm	Mats Brandt, Nykarleby
	Trygve Isaksson, Kimito	Annikka Selander, Salo
	Jaana Ojanen, Jomala	Ann-Kristin Håkans, Jomala

Peter Österman, representant för SLF:s styrelse
Camilla Wahlsten, verksamhetsledare för FS4H

Styrelsens arbetsutskott

Mona Ahlsved
Ann-Katrin Enqvist
Susanne Nyman
Johanna Österholm
Camilla Wahlsten

Finlands svenska 4H:s personal

Verksamhetsledare:	Camilla Wahlsten, pol.kand. (2010)
Kommunikatör:	Petra Ingo, pol.kand. (2001; studieledig fr.o.m. 1.9.2020)
T.f. kommunikatör:	Nora Backlund, pol.kand. (1.9.2020)
Utbildnings- och utvecklingsansvarig:	Harriet Sundholm, pedagog (2009)
Projektledare för Hållbarhetsveckan:	Nora Backlund, pol.kand. (1.12.2019)

Nils Westermarcks minnesfond

Arbetsgrupp Henrik Andberg
 Mikael Söderholm
 Harri Westermarck
 Peter Österman, sekreterare

År 2020 beviljades två stipendium ur minnesfonden åt:

Jonas Lindeberg, Helsingfors universitet för magisteravhandlingen *Utvecklingsmöjligheter på den finska skördeförsäkringsmarknaden*.

Josefina Linnokari, Yrkeshögskolan Novia för examensarbetet *Optimering av generationsväxling för jordbruk i Finland*.

Fonden för hållbar odling

Under 2020 utdelades det första priset ur fonden. Prisnämnden består av agrolog Sebastian Sohlberg, AFD Paul Riesinger, agronom Patrik Erlund och förbundets direktör Peter Österman som sekreterare. Prisnämnden beslöt att det första priset tillfaller agrolog Tony Hydén. Tony har i sin odling dokumenterat och följt upp sina odlingsåtgärder samt innovativt utvecklat odlingen. Han har nått goda resultat och delat med sig den kunskap han erhållit.

Priset överräcktes av fondens grundare lantbruksråd Bengt Sohlberg på Nylands svenska lantbrukssällskaps höstmöte i Borgå.

Bengt Sohlberg överräcker diplommet till Tony Hydén.

Förbundets representanter

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Mikael Söderholm:

- Delegat på ProAgrias allmänna möten
- Styrelsen för ProAgria
- Styrelsen för ProAgrias växtodlingstjänster
- Styrelsen för Svenska småbruk och egna hem Ab

Peter Österman:

- Styrelsen och ledningsgruppen för ProAgria
- Ledningsgruppen för ProAgrias växtodlingstjänster
- Styrelsen för Finlands svenska 4H
- Arbetseffektivitetsföreningens delegation
- Förvaltningsrådet för Maatalouskoneiden tutkimussäätiö
- Kommissionen för informationssystemet för jordbrukets redovisningsuppgifter (FADN)
- Redaktionsrådet för Tieto tuottamaan

Annika Nystén:

- Förvaltningsrådet för Maatalouskoneiden tutkimussäätiö (suppleant)
- Kommissionen för informationssystemet för jordbrukets redovisningsuppgifter (FADN) (suppleant)

Annika Wickström / Nina Sevelius:

- Växtskyddssällskapets trädgårdssektion
- Styrelsen för Puutarhaliitto - Trädgårdsförbundet ry

Finlands svenska 4H

Camilla Wahlsten:

- Förvaltningsrådet för Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden
- Skogsrådet för Sydskusten (fr.o.m. 1.9.2020)

Harriet Sundholm:

- Skogsrådet för Österbotten
- Styrelsen för Förbundsarenan

Petra Ingo:

- Skogsrådet för Sydskusten (t.o.m. 31.8.2020)

Årsmötet

Förbundets årsmöte hölls på grund av de rådande omständigheterna den 20 november 2020 på Hotell Arthur i Helsingfors. Mötet förverkligades som ett s.k. hybridmöte med ett begränsat antal deltagare fysiskt på plats och merparten av representanterna närvarande på distans. På mötet deltog 25 röstberättigade representanter vilka representerade 11 medlemsorganisationer. Av dessa var 18 på distans och 7 fysiskt närvarande. Dessutom var personal från sällskapen, förbundet och Finlands svenska 4H närvarande.

SLF:s ordförande Mikael Söderholm hälsade mötesdeltagarna som var fysiskt närvarande på mötet samt även de som deltog på distans välkomna och öppnade mötet kl. 11.00. Samtidigt hälsade han nyligen anställda Nina Sevelius välkommen till organisationen. I sitt öppningsanförande tog ordförande upp de speciella förhållanden som vårt samhälle befinner sig i p.g.a. Covid 19 pandemin. Han poängterade att rådgivningen visat sin styrka och anpassat sig väl till rådande förhållanden. Man har i huvudsak klarat sig bra genom det svåra läget. Rådgivning har getts på distans och man har tagit i bruk nya metoder för att kunna betjäna jordbrukarna på bästa möjliga sätt.

Avtackning av Mikael Söderholm, till ny ordförande för år 2021 valdes Mikael Jern.

Till mötesordförande valdes Mikael Söderholm. Under hans ledning godkändes verksamhetsberättelsen och bokslutet för år 2019 samt beviljades styrelsen ansvarsfrihet. Likaså godkändes verksamhetsplanen, budgeten, medlemsavgifterna, arvoden och reseersättningar för år 2021. Årsmötet behandlade och godkände också 4H:s verksamhetsberättelse och bokslut för år 2019 samt verksamhetsplan och budget för år 2021.

Till medlemmar i förbundets styrelse för följande kalenderår valdes Mikael Jern (suppleant Mats Nylund), Mats Källman, (Meira-Pia Lohiluoma), Erik Oljemark (Henrik Lassas), Rosmarie Finne, (Henrik Pott), Carin Holmqvist (Magnus Stark) och Torolf Karlsson (Jörgen Grandell).

Till revisor valdes Jonas Sandell (CGR) och till revisorssuppleant revisionssamfundet Auditplan Oy. Erik Perklén valdes till verksamhetsgranskare och till hans suppleant valdes Mats Björklund.

Till medlemmar i 4H:s styrelse valdes Annika Björk (suppleant Ingrid Träskman), Trygve Isaksson (Annikka Selander), Mats Nylund (Sören Hällmark), Jaana Ojanen (Ann-Christin Håkans) och Susann Rabb (Mats Brandt).

Efter årsmötet höll den nya SLF-styrelsen sitt konstituerande möte, varvid Mikael Jern enhälligt valdes till förbundets ordförande för år 2021. Till viceordförande valdes Mats Källman.

I anslutning till årsmötet avtackades även SLF 11:e ordförande Mikael Söderholm. Mikael har fungerat som SLF viceordförande 2005-2013 och därefter som ordförande i 8 år. I styrelsen har Mikael verkat sedan 2003. Ett stort tack till Mikael för hans insats för den finlandssvenska lantbruksrådgivningen.

Släktgårdsvimplar och -diplom

Under år 2020 uppdaterades ett släktgårdsdiplom:

Hemmanet Eskils No – 34 i Storby i Eckerö kommun. Gården har varit i släktens ägo sedan år 1688.

Förlaget

Under år 2020 har följande tryckalster framställts:

Publikationer

nr 278 Årsbok 2019

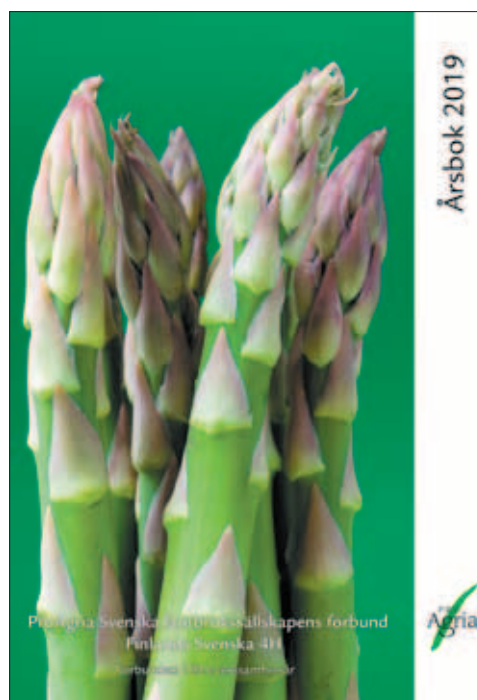
nr 279 Lantbruksskalender 2021

Forskning för framåt

nr 37 Klimatsmart jordbruk

Småskrifter

Växtskydd för åkergrödor 2020

VERKSAMHETEN

Enligt SLF:s verksamhetsstrategi jobbar man med fyra centrala verksamhetsområden:

- centralorganisationsfunktioner
- utvecklingsarbete
- utbildning
- information och publikationer

Dessutom finns ungdomsverksamheten inom ramen för Finlands svenska 4H. Den verksamheten beskrivs i ett separat avsnitt i årsboken.

Verksamheten beskrivs i årsboken enligt denna gruppering. Uppdelningen är emellertid inte entydig. Framför allt kan man notera att många av arbetsuppgifterna i kategorin utvecklingsarbete och en del av uppgifterna i kategorierna utbildning samt information och publikationer lika väl skulle kunna räknas till det som kallas centralorganisationsfunktioner.

Till centralorganisationsfunktionerna räknas här sådana arbetsuppgifter som gäller hela organisationen och vid vilka övriga aktörer, t.ex. statsmakten eller andra parter, fäster en stor uppmärksamhet. Uppdragen i kategorin utvecklingsarbete är mera interna inom organisationen, riktar sig till kunder i form av sällskapen, jordbrukarna eller landsbygdsföretagen eller berör en enskild rådgivningssektor.

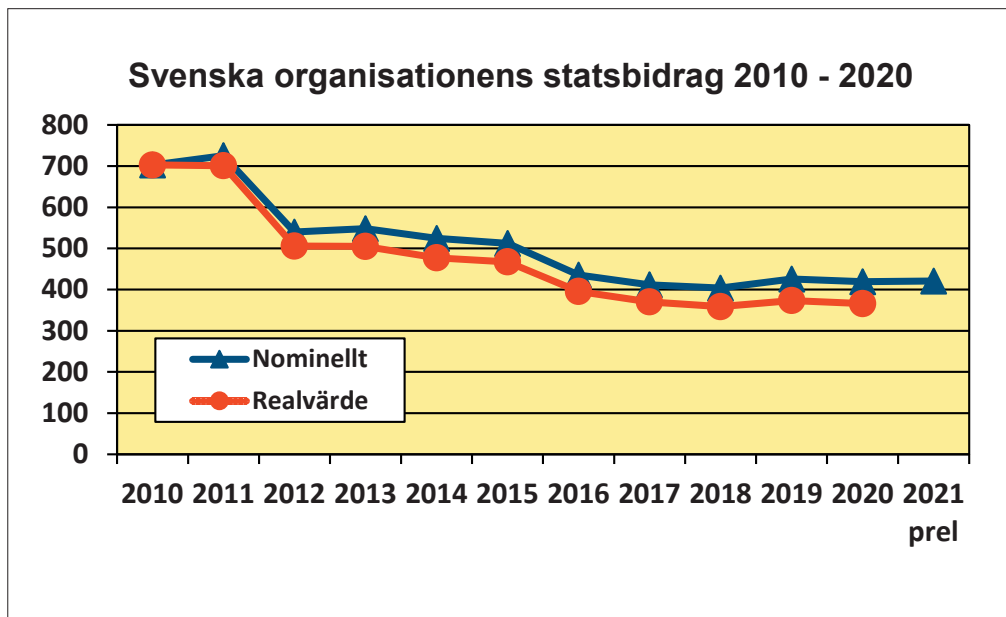
SLF har en stark roll som landsbygdsutvecklare i och med verksamheten i Svenskfinlands Byar (Svensk Byaservice före namnbytet 2020). Även nätverksprojektet IDNET, som är ett av landsbygdspolitiska rådets nätverk, är en viktig del av utvecklingsarbetet. Mera om dem i annan del av årsboken.

Centralorganisationsfunktioner

Som den svenskspråkiga landsbygdsrådgivningens centralorganisation är förbundets uppgift allmänt taget att stöda, utveckla och samordna lantbruks- och hushållnings-sällskapens rådgivningsarbete. SLF svarar t.ex. för organisationens gemensamma kontakter till statsmakten och övriga samarbetsparter. Förbundets förtroendemen och anställda representerar också den svenska organisationen i många arbetsgrupper, förvaltningsråd, delegationer och styrelser. För att ytterligare effektivisera nätverksarbetet upprätthåller förbundet även kontakter till samarbetsparter i de övriga nordiska länderna. SLF ger också utlåtanden i ärenden som har betydelse för organisationen i synnerhet men också för lantbruket generellt.

Statsmakten

Relationen till statsmakten, för det mesta genom jord- och skogsbruksministeriet, handlar mycket om att bevaka organisationens statsbidrag samt att utveckla rådgivningens uppbyggnad. Statsanslaget, som år 2020 var ca 10 % av hela organisationens intäkter från den egentliga verksamheten, tilldelas via statsbudgeten och provas följaktligen varje år. Förbundets statsbidragsandel är lite högre, ca 15 %.

Statsbidraget beviljas till riksomfattande organisationer och ska garantera ett rådgivningsutbud som håller hög kvalitet och som är täckande både regionalt och innehållsmässigt. Tyngdpunktsområden för användandet av statsbidraget var:

- skapa konkurrenskraft, ökad förädlingsgrad samt förbättrad produktivitet och produktionsstruktur för affärsverksamheten i livsmedelskedjan,
- främja miljövänligare produktionsmetoder och hållbar användning av förnybara naturresurser samt
- främja människors, djurs och växters hälsa och välbefinnande och säkerhet samt ansvarsmedvetenheten inom livsmedelskedjan.

Dessa styr den statsfinansierade delen av verksamheten.

Förhandlingar om hur dessa statsmedel ska användas förs mellan jord- och skogsbruksministeriet och samtliga statsunderstödda organisationer. Det finns inte längre någon officiella delegationen för jordbruksrådgivningen inom ramen för vilken förhandlingarna skulle ske. I praktiken har alla berörda aktörer dock inofficiellt sammankommit på kallelse av jord- och skogsbruksministeriet för att förhandla om de aktuella frågorna inom rådgivningssektorn.

SLF försöker tillsammans med den finska broderorganisationen ProAgria Keskusten Liitto verka för att statsbidraget skall bibehållas. Bl.a. brukar centralorganisationerna kallas till jordbruksdelegationen vid riksdagens finansutskott för att ge utlåtande om statsbidraget och dess användning. För år 2020 föreslog regeringen ett lika stort statsbidrag som året innan. Det var mycket välkommet, efter att det många år föreslagits ett sänkt anslag, att regeringen nu hade förståelse för rådgivningens betydelse för landets jordbruksproduktion och därigenom hela självförsörjningen av livsmedel.

Rådgivningens innehåll

Strategiska linjedragningar inför framtiden, det interna samarbetet och den ekonomiska situationen för organisationen i allmänhet och för förbundet i synnerhet är hela tiden på agendan när arbetsutskottet och styrelsen sammanträder. Beträffande de strategiska riktlinjerna finns i bakgrunden den strategi som gjordes upp för perioden 2016 – 2020. Nya element i diskussionerna har varit rådgivningens rörlighet inom Svenskfinland samt en satsning på gemensam trädgårdsrådgivning.

SLF övertog från början av 2019 koordinering och utvecklingsansvaret för hela ProAgrias trädgårdsrådgivning. Arbetet fortsatte 2020 och leds av SLF utvecklingschef för trädgårdsproduktion i samarbete med ProAgrias trädgårdsrådgivare. Förbundet har också ett samarbetsavtal med Ålands Hushållningssällskap, som möjliggör användandet av trädgårdsrådgivarens kunskap i utvecklingsarbetet. Förbundet har hela tiden också betonat vikten av att det i svenska organisationen borde finnas ansvarspersoner inom de väsentliga produktionsinriktningarna i Svenskfinland, ekonomi, mjölk, växtodling, trädgårdssektorn och ekologisk produktion.

Det med sällskapen gemensamt ägda bolaget Bokföringssällskapet har engagerat förbundet i stor utsträckning. Verksamheten i bokföringsbyråerna i norra Österbotten och Borgå utvecklades positivt. Kundantalet ökade och verksamhetens omsättning likaså. Verksamheten har två anställda i Österbotten och två personer i Borgå. Under 2020 öppnades en ny kundbetjäningsspunkt på Västankvarn gård i Ingå. Praktiskt taget allt arbete med att leda verksamheten och utbilda personalen sköttes av förbundet. Vid sidan av det följer man hela tiden med var det skulle finnas möjlighet att utvidga Bokföringssällskapets verksamhet.

Förbundet förhandlar också om vissa avtal gällande hela svenska organisationen. År 2020 kan nämnas avtalet om insamling av uppgifter för lönsamhetsbokföringen (FADN). Förbundet förhandlar också om det för hela organisationen gällande samarbetsavtalet om utbildningsinsatser med Yrkeshögskolan Novia. Det avtalet beskrivs mera i detalj i avsnittet Utbildning i denna årsbok.

På det nationella planet inom ProAgria –gruppen jobbar man fortfarande med en omstrukturering av ledningen. Samarbetet ska i ytterligare högre grad fokuseras kring tre branschvisa ledningsgrupper, husdjur, växtodling och företag. Ledningsgruppernas uppgift är att lyfta fram frågor som bör utvecklas inom respektive delområde av rådgivningen, organisera utvecklingsprojekt kring de valda frågorna och försöka hitta resurser till dessa projekt. Tanken med dessa ledningsgrupper är att jämbördigt kunna utveckla ProAgrias verksamhet inom dessa tre elementära rådgivningsområden.

Förutom att förbundets ordförande och VD sitter i ProAgria –gruppens styrelse representerar förbundet också den svenska organisationen i en arbetsgrupp för utveckling av odlingsprogrammet MM-Wisu.

På det operativa planet diskuteras ofta svenska organisationens deltagande i finansieringen av utveckling av tjänster, hjälpmedel (ofta IT-hjälpmedel) och stödfunktioner i samarbete med finska organisationen. Problematiken där är att de som utvecklas ofta är utformat för större organisationer och därför blir onödigt komplicerade och dyra för de mindre svenska organisationerna. Inte är det alltid heller lätt att få de utvecklade hjälpmedlen på svenska. Det är ofta förbundet som får sköta förhandlingarna om dessa frågor. Det var aktuellt även år 2020.

Samarbete med andra aktörer

Förbundet representerar organisationen i många styrelser, förvaltningsorgan, arbetsgrupper o.dyl. Här kan speciellt nämnas ledningen av ProAgria –samarbetet (allmänna mötet, styrelsen, ledningsgruppen), förvaltningsrådet och styrelsen för Svenska småbruk och egna hem Ab, Arbetseffektivitetsföreningens delegation, redaktionsrådet för Trädgårdsnytt m.m. En komplett förteckning över förbundets representanter i olika organ finns på ett annat ställe i denna årsbok.

Samarbetet med producentorganisationen, i synnerhet Svenska lantbruksproducenternas centralförbund, bör nämnas särskilt. Det gäller framför allt gemensamma projekt men också i övrigt bistår organisationernas sakkunniga varandra, föreläser på varandras tillställningar, skriver i varandras publikationer och generellt bevakar varandras intressen. I utbildningssektorn bör speciellt samarbetet med Yrkehögskolan Novia nämnas och i skogssektorn Finlands skogscentral.

Utlåtanden

Bland uppdrag som kan kategoriseras som centralorganisationsfunktioner hör ytterligare att ge utlåtande om frågor som har betydelse för organisationen och jordbruket i Svenskfinland. Årligen kommer det dussintalet begäran om utlåtanden, främst från jord- och skogsbruksministeriet. Tyvärr har förbundet endast resurser att besvara en del av dem. De senaste åren har det närmast begränsat sig till frågor som direkt berör rådgivningsorganisationen. Gällande vissa speciellt angelägna remissutlåtanden bidrar sällskapen med sin sakkunskap. Sådana utlåtanden gavs inte under år 2020.

Utvecklingsarbete

SLF:s utvecklingsarbete sker på tre plan: *produktutveckling, företagsutveckling och landsbygdsutveckling*. Förbundets utvecklingschefer har också kontinuerligt direkt kontakt till rådgivarna i sällskapen och bistår och handleder dem.

Produktutvecklingen av hjälpmedel och material för rådgivningsverksamheten sker i stor utsträckning i samarbete med den finska organisationen inom ramen för ProAgria-samarbetet. En del av utvecklingsarbetet gällande företags- och landsbygdsutveckling sker i form av projekt med extern finansiering. Förbundets insatser i utvecklingsarbetet fokuserar kring de sektorer inom vilka förbundet har sakkunskap: företagsekonomi, energi och trädgårdsproduktion. Frågor i anslutning till bl.a. växtodling, husdjursproduktion och ekologisk produktion sköts i samarbete med sällskapen.

Företagsekonomi

Förbundets arbete med att utveckla ekonomirådgivningen samt hjälpmedel och material för verksamheten sköts av direktören och ekonomirådgivaren. Arbetet sker i hög utsträckning i samarbete med den finska organisationen.

Rådgivningsmodulen ”Modernisering av gården och förbättrande av dess konkurrenskraft” inom Råd 2020-systemet ger bra möjlighet till skräddarsydd ekonomisk rådgivning. I och med den rådgivningsmodulen kan jordbrukaren få till exempel rådgivning om generationsväxling och förutsättningar att ta över gården, finansiering, likviditetsbedömning, stödvillkor eller rådgivning om bolagisering av gårdar eller också särskilda konsultationer i skattefrågor (inte skattebokföring eller deklarationer).

I samarbete med ProAgria arbetar man med utveckling av hjälpmedel som används för företagsstyrning i företagen på landsbygden. Utvecklingen av tjänsterna är kontinuerlig. Under de senaste åren har mycket kretsats kring internetbaserade it-tjänster och program som t.ex. WebWakka. Under år 2020 fortsatte man med projektet att förnya det så kallade Likwi programmet. TalousVisio introducerades och togs i bruk på testnivå under 2020. Med programmet gör man gårdens långsiktiga ekonomiplan som används bl.a. vid generationsväxlingar och investeringar.

Förbundet jobbar också med organisationens it-program genom att delta i den generella utvecklingen av programmen och att upprätthålla de svenskspråkiga programmen. Den officiella lönsamhetsbokföringen skall följa EU:s motsvarande system (FADN, Farm accountancy data network). För att övervaka detta finns en kommission (nationella kommissionen för informationssystemet för jordbruksföretagens redovisningsuppgifter), i vilken SLF:s direktör är medlem. Kommissionen har bl.a. som uppgift att fastställa kriterierna för valet av gårdar till bokföringssystemet samt att följa med bokföringsverksamheten och göra förbättringsförslag. Rådgivningen spelar en stor roll i bokföringsverksamheten eftersom bokföringsuppgifterna avhämtas från gårdarna och matas in i Naturresursinstitutets (Luke) system av lantbruks- och hushållnings-sällskapens rådgivare. En markering om lönsamhetsbokföringens viktighet och behovet att rekrytera nya gårdar finns dessutom i resultatavtalet.

Att följa med marknaden och försöka lära sig hur den fungerar har blivit allt viktigare för jordbrukaren. I huvudsak sköttes arbetet inom ramen för projektet, *Greppa Marknad, odling och teknologi – redskap för en lönsam växtodling*. Projektet pågick ännu år 2020.

Målet med projektet är att jordbrukarna ska lära sig att följa med marknaden samt att göra upp försäljningsstrategier för den egna gården. Att stöda ibruktagande av ny teknologi var ett nytt fokusområde under 2020. Projektet beskrivs mera i detalj längre fram i årsboken.

Rådgivningen i anslutning till investeringar och generationsväxlingsfrågor på landsbygdsföretag är också ett fortgående utvecklingsområde där man jobbar i samarbete med de lokala rådgivarna och andra aktörer. Frågor kring arrende- och markpriser debatterades också aktivt under året.

SLF följer kontinuerligt upp jordbrukets lönsamhet i olika sektorer. Årligen uppdateras de vanligaste djurslagens och växternas täckningsbidrags- och produktionskostnads-kalkyler vilka publiceras i lantbrukskalendern.

Av ekonomisektorns utvecklingsarbete kan ytterligare nämnas direkta utvecklingsuppdrag för enskilda gårdar. Utveckling av bokförings- och deklarationstjänster har också tagit mycket tid i anspråk. Det arbetet har skett inom ramen för bokföringsbolaget Bokföringssällskapet i Finland Ab. Ekonomirådgivaren har under året även hållit många föreläsningar och kurser kring bl.a. bokförings- och skattefrågor. Nämnas kan också att SLF ekonomiteam producerar infopaketet och deklarationsexemplet till tidningen Landsbygdens Folk.

Energi

Energirådgivningen omfattar tre uppgiftsområden:

- att göra upp gårds- och företagsspecifika energiplaner
- utvecklingsarbete, bl.a. att utveckla rådgivningshjälpmedel och medverka till introducerandet av nya energilösningar ute på gårdarna
- att erbjuda information och utbildning inom energisektorn.

För att få utföra energirådgivning enligt Råd 2020 -systemet bör rådgivaren vara godkänd av Landsbygdsverket Mavi. Förbundets energirådgivare är auktoriserad Råd 2020-energirådgivare med hela Svenskfinland som verksamhetsområde. Under 2020 fortsatte arbetet med gårdsspecifika energibesök och -utredningar, men främst i Nyland och egentliga Finland. Till stor del var betoningen på södra Finland en följd av coronapandemin. Förutom sedvanliga beräkningar och allmän rådgivning kom under året flera uppdrag att få en form där energirådgivaren konkret genomförde renoverings- och förbättringsåtgärder innefattande CAD-planering och tillverkning av nya delar. Det gårdsbaserade vattenkraftverk som mekaniskt sattes i funktion under hösten 2019 och början av 2020 fick under sommaren 2020 ett nytt sugrör under ena enheten. Generatoren och dess styrning renoverades också. Under 2020 kom flera gårdsspecifika energiuppdrag att handla om solenergilösningar och uppdaterande/förnyande av befintliga flisvärmeanläggningar.

Under 2020 fortsatte samarbetet med Q-power i Pargas. Förutom uppdrag relaterade till förgasning av träflis och annat material genomfördes också ett stort antal konkreta planerings- och byggprojekt för Q-Powers räkning. Anna Kujala skrev en artikel om förgasningsanläggningen på Qvidja i LF under våren 2020.

Inom energisektorn finns ett kontinuerligt samarbete med främst finskspråkiga energirådgivare kring kunduppgifterna, utvecklandet av energirådgivningens arbetsmetoder och handledning av rådgivare.

Under 2020 och början av 2021 har räkneverktyget vidareutvecklats, speciellt kan nämnas en beräkningsmodell för nyttjande av träbaserad energi inom produktion av biogas. Räkneverktyget är tvåspråkigt och kan användas för en mångfald energi-relaterade beräkningar. Delar av räkneverktyget används av flera rådgivare inom den finskspråkiga organisationen.

Utbildnings- och föreläsningsverksamheten fortsatte under 2020, men pga. coronapandemin uteblev fysiska lantmannagillemöten mm. Några föreläsningar hölls ändå per distans. Speciellt kan nämnas ett par föreläsningar för studerande vid Helsingfors universitet. Av förekommen anledning ordnades inga studieresor utomlands för odlare under 2020.

Trädgård

Året 2020 var på flera olika sätt utmanande för producenterna. Förutom att vädret igen en gång var mycket omväxlande blev COVID19-pandemin ändå den största utmaningen. På SLF så blev det byte av utvecklingschef för trädgårdsproduktion. Anika Wickström slutade på SLF i slutet av juli och Nina Sevelius började jobba som ny utvecklingschef för trädgårdsproduktion i början av oktober. Både coronapandemin och bytet av utvecklingschef har nog till en viss del påverkat verksamheten.

I södra Finland kunde man knappt tala om någon vinter, snötäcket saknades och temperaturen höll sig för det mesta på plussidan. Årsmedeltemperaturen år 2020 var rekordhög 4,8 grader, speciellt juni och november var varma månader. Hela säsongens effektiva värmesumma steg över det normala eftersom växtsäsongen fortsatte längre än normalt, den termiska växtsäsongen varade i Nyland från den 18.4-19.11. Dock

var majmånad ställvis rätt kall. På de flesta orterna var årsnederbörden större än normalt och i kustområdena var regnmängden ställvis mycket hög, speciellt i Nyland och Österbotten. Det var dock stora variationer ortsvis i regnmängder och det fanns orter men betydligt lägre regnmängder än normalt, speciellt på Åland var sommaren mycket torr. Hösten var betydligt varmare än normalt och speciellt i Österbotten även betydligt regnigare.

År 2020 fanns det sammanlagt 3337 trädgårdsföretag och frilandsarealen var 19 861 ha och växthusarealen var 386 ha. Företagarnas antal fortsätter att sjunka speciellt på växthussidan emedan både växthusarealen och frilandsarealen lite stigit från föregående år. Frilandsodlingsarealen fördelades enligt följande: grönsaker 11 705 ha, frukt 722 ha (312 ha på Åland), bär 7076 ha plantskoleodling 334 ha och snitt 24 ha. I Nyland sjönk antalet företagare inom frilandsgrönsaker med 60 stycken och arealen med dryga 70 ha från föregående år, däremot ökade antalet företagare och de odlade hektarerna smått både inom frukt- och bärsektorerna.

Utvecklingschefen deltog i grönsakskryssningen som ordnades av Vihannesviljelijät ry i januari samt i ett tvådagars växtskyddsseminarium som ordnades i Lund i mars. Utvecklingschefen deltog även under vintern/våren i Maaneuvo-utbildningen som hon började under 2019 och i en herbicidutbildning som ordnades i Vik.

Arbetet med att utveckla trädgårdsrådgivningen i samarbete med ProAgria Keskusten Liitto har fortsatt under året. Under året fortsatte man med de virtuella regelbundna veckomöten varannan vecka. Under mötena diskuterades aktuella gemensamma ämnen samt planerades för gemensamma aktiviteter. Den största utmaningen för Pro Agrias trädgårdsrådgivningen blev de uteblivna utländska arbetstagarna och behovet att hjälpa trädgårdsodlarna på den fronten. Detta sköttes av ett så kallat Call center på ProAgria som under våren kontaktade drygt 100 trädgårdsföretagare och även ledde till ett betydande antal nya försäljningstillfällen för trädgårdsrådgivarna.

Sortering av äpplen på Åland

Även Toitasuomesta.fi grundades och hjälpte till att organisera arbetstagare till de behövande gårdarna. I mars ordnades pga. covid virtuella tvådagars skolnings- och aktualitetsdagar för ProAgrias trädgårdssakkunniga. Under maj-juni ordnades i samarbete med Lukes rådgivare kortare veckomöten med temat växtsäsongens aktualiteter. Trädgårdsgruppen beslöt även att delta i Lepaa-mässan som på grund av coronapandemin blev en virtuell e-mässa. Man deltog i evenemanget med information, bilder och videon som trädgårdsrådgivarnas producerat om sin verksamhet samt en lekfull trädgårdsfrågesport.

När den nya utvecklingschefen tillträdde i oktober framkom det att det fanns ett stort behov att utveckla trädgårdsföretagens lönsamhet och därför inleddes diskussioner med forskare från Luke samt från olika trädgårdsorganisationer (Trädgårdsförbundet, Frukt- och bärödlarnas förbund, MTK, SLC) om behovet av ett dylikt gemensamt projekt. Det visade sig att alla tillfrågade parter ansåg att behovet var stort och man beslöt sig för att inleda planeringen av ett gemensamt projekt under början av 2021. Det andra stora projektet som den nya utvecklingschefen jobbade med under de första månaderna av sin arbetstid var utvecklandet av det nya odlingsplaneringsprogrammet MMWisu så det blev bättre anpassad för trädgårdsrådgivarnas och -ödlarnas behov. Utvecklingen gjordes tillsammans med ProAgrias trädgårdssakkunniga, Pertti Savela samt Mtech. De förbättringar som behövde göras gällde anteckningar i samband med kvalitetssystem, bevattningsgödsling samt växtskydd.

Utvecklingschefens övriga arbetsuppdrag var att fokusera på råd gällande åtgärder för att förbättra lönsamheten och produktionen eller att starta helt och hållet ny trädgårdsodling i Nyland. I uppdragen samarbetar utvecklingschefen tillsammans med specialodlingsrådgivaren på Ålands hushållningssällskap och ansvariga redaktören på Svenska Trädgårdsförbundet rf. SLF:s utvecklingschef för trädgård har också under året bidragit med artiklar till Trädgårdsnytt samt hållit föredrag inom ramen för projektet Trädgårdsodling i Nyland. Under våren 2020 ordnades 2 kurstillfällen, den första i februari och den andra i mars. Temat för det första tillfället var trädgårdsodlingens framtidsmöjligheter i Nyland och temat för det andra tillfället var växtskydd i specialgrödor. Därefter stoppade covid-pandemin alla kurstillfällen.

I november höll den nya utvecklingschefen en endags växtskyddskurs med tentamen på Axxell, Överby. Likaså i november besökte den nya utvecklingschefen Åland och bekantade sig med både Ålands hushållningssällskap och dess trädgårdsrådgivare samt några åländska trädgårdsföretag. Utvecklingschefen medverkar i Växtskyddssällskapets trädgårdssektion och sitter i styrelsen för Trädgårdsförbundet rf. Från oktober är även den nya utvecklingschefen medlem i styrgruppen för Novias projekt Lantbruk 2.0.

Projekt

En del av SLF:s utvecklingsarbete inom företagsutveckling och landsbygdsutveckling, har traditionellt utförts som separata projekt med extern finansiering.

SLF:s projektverksamhet år 2020 var omfattande och man startade upp många nya projekt. Endel av dessa hör samman med landsbygds- och byautveckling som SLF officiellt övertog från 2019. Dessa redovisas i början av avsnittet.

Svenskfinland visar vägen för hållbar utveckling och lokalkraft (IDNET)

Programarbete:

IDNET har deltagit i workshops och diskussioner gällande framtagandet av det nya nationella landsbygdspolitiska programmet för åren 2021-2027; ”En radikal landsbygd”. Visionen om en ”radikal landsbygd” innefattar tre helheter 1) symbiosen mellan stad och landsbygd 2) miljö rättvisa- vem har rättigheter till vad och hur kommer dessa rättigheter till uttryck 3) kunskapsintensiv ekonomi. Strategin genomsyras av teman såsom hållbar utveckling, demokrati och delaktighet samt en platsbaserad politik. Hittills har tillväxt och urbanisering varit den rådande normen. Visionen om en radikal landsbygd försöker ändra den här diskursen.

Finlands byar r.f. har också arbetat med att ta fram ett nytt nationellt byaprogram för åren 2021-2024 där IDNET och Svenskfinlands byar aktivt deltagit i de förberedande och programskrivande delarna under året.

1) Nya modeller för landsbygdsutveckling

Samarbetsprojekt med regionalvetenskapen vid Åbo Akademi, SMIL

”SMIL-projektet” (Svenska modeller för social innovation på landsbygden) kom igång under 2020. Projektet finansieras av Jord- och skogsbruksministeriets forsknings- och utvecklingspengar till 70 % och projektägare är Åbo Akademi/regionalvetenskapen med PD Kenneth Nordberg som projektledare. Ann-Sofi Backgren/IDNET har fungerat som styrgruppens ordförande för projektet.

Ett första webinarium arrangerades om IOP (idéburet offentligt partnerskap som är en avtalsmodell mellan det offentliga och tredje sektorn i Sverige) med Inga Aflaki den 18.6. Inga Aflaki presenterade närmare då IOP-modellen. Därtill fokuserades insatser på den första pilotkommunen Kronoby. De övriga pilotkommunerna blev Kristinestad, Pargas och Raseborg. Den 3.12. 2020 hölls följande webinarium där fokus låg på pilotkommunen Pargas. SMIL-projektet höll även ett andra styrgruppsmöte den 26 oktober 2020. Den 24 februari arrangerades det tredje webinariet där fokus låg på pilotkommunen Kristinestad och deras projekt tankar inom ramen för ett potentiellt IOP-samarbete mellan kommunen och tredje sektorn i kommunens södra delar. Huvudtemat var denna gång den juridiska aspekten av ett IOP i en finsk kontext och till denna bidrog Ulrika Krook med experthjälp.

Landsbygdssäkring (MVA) i nytt kursformat ”kommuner i nytt partnerskap med tredje sektorn”

IDNET har tidigare samverkat med Åbo Akademi/regionalvetenskapen och PD Kenneth Nordberg i Åbo Akademis pilotprojekt som berörde landsbygdssäkring ur ett nerifrån-upp perspektiv i Österbotten (LEADER-finansiering). På basen av projektresultatet utarbetade Ann-Sofi Backgren och Kenneth Nordberg ett kurskoncept som testades den 10 november. I webinariet deltog personer från hela Svenskfinland och Åland, även personer från Sverige och de representerade såväl den kommunala sektorn som den tredje sektorn. Kursen arrangerades i samarbete med SFV:s studiecentral (Svenska Folkskolans Vänner).

Smart shrinking, smart anpassning seminarium 25.2.2020.

Dialogpaus-metoden:

Landsbygdspolitiska rådet beslöt på sitt december möte 2020 att delta i YLE:s kampanj ”Hyvin sanottu - bra sagt” genom att i sin tur förverkliga kampanjen idéfestivalen -diskussioner om ett bra liv på landsbygden, i samarbete med flera andra landsbygdsaktörer. Diskussionerna om ett bra liv på landsbygden genomförs i form av dialogpaus-metoden under våren 2021 och dessa diskussioner är en del av förberedelserna inför det nationella landsbygdsparlamentet i oktober 2021 i Kurikka. Ann-Sofi Backgren har gått SITRA:s utbildning i dialogpaus-metoden (erätaukomalli) på hösten 2020. Utbildningen på svenska anordnades av SFV:s studiecentral. Den 18 februari 2021 deltog IDNET/Ann-Sofi Backgren i den svenska dialogpaus-diskussionen anordnad av Landsbygdspolitiska rådets sekretariat. Temat var det goda livet på landsbygden och i dialogpaus-diskussionen deltog också flera ungdomar. Dialogpaus-metoden kommer också att användas i gruppdiskussionerna i samband med den digitala landsbygdsriksdagen den 25 mars 2021.

2) Nordiskt och europeiskt samarbete

Samarbete med Hela Sverige skall leva och LEA-metoden-Lokal ekonomisk analys

En metod som fått ”ny fart” i Sverige är LEA-metoden och numera utbildas processledare på Färnebo folkhögskola. IDNET arrangerade ett webinarium den 1-2.6 med Ylva Lundkvist-Fridh som utbildare. Hon jobbar som verksamhetsutvecklare på Hela Sverige skall leva och aktiv i hållbarhetsfrågor, mikrofonden mm. Alexandra de Haas medlem av IDNET, har också blivit invald i styrelsen för Nordiska Skärgårdssamarbetet och att de har beslutet att ta upp LEA-metoden på sin agenda. I och med pandemin finns ett ökat intresse för den lokala ekonomins betydelse i Finland och LEA-metoden kunde vara en intressant metod att använda i detta sammanhang.

NORDREGIO-temagruppen för hållbar landsbygdsutveckling

Ann-Sofi Backgren har varit Finlands regionala representant i temagruppen för hållbar landsbygdsutveckling för perioden 2017-2020. Under rapporteringsperioden hölls ett fysiskt möte i Stockholm i mars 2020 och därefter enbart virtuella möten och webinarier där olika forskningsrapporter och policypapers presenterades och diskuterades. IDNET har aktivt deltagit i det nordiska samarbetet via Nordregio tillsammans med de övriga nordiska ländernas representanter.

3) Landsbygdspolitiska rådet, dess sekretariat och IDNET

Projektledaren har deltagit på Landsbygdspolitiska rådets möten som specialsakkunnig men även som ersättare på Folktingets mandat i Landsbygdspolitiska rådet. Därtill har Ann-Sofi Backgren deltagit i sekretariatsmöten, i team-möten och andra överläggningar i anslutning till Landsbygdspolitiska rådets verksamhet och idkat samarbete med den övriga nätverken.

4) Landsbygdsriksdag och landsbygdsparlament:

Den finlandssvenska landsbygdsriksdagen (10-) 11.9.2020

Planeringen av den finlandssvenska landsbygdsriksdagen i Lovisa i september 2020 hann komma igång på vårvintern 2020 men fick på grund av pandemin planeras om från en två dagars fysisk tillställning till en endagars virtuellt seminarium. Arbetsgruppen tog också beslutet under våren att flytta fram den fysiska finlandssvenska landsbygdsriksdagen till mars 2021. Preliminärt datum blev den 25-26 mars 2021. Istället för en fysisk landsbygdsriksdag på hösten planerades en mini-digital landsbygdsriksdag den 11 september, den så kallade "etkot". Som huvudföreläsare engagerades biträdande professorn vid Linköpings universitet Josefina Syssner som pratade om Smart shrinking/smart anpassning. På den virtuella landsbygdsriksdagen lyftes även hållbarhetsfrågor fram. Micke Larsson, utvecklings- och hållbarhetsstrategi vid Ålands landskapsregering och huvudsekreterare för nätverket bärkraft.ax, berättade om Ålands hållbarhetsarbete och delgav goda exempel. Christell Åström, generalsekreterare vid Landsbygdspolitiska rådet, berättade om den nya landsbygdsbarometern och speciellt om vad de finlandssvenska respondenterna ansåg om de olika frågeställningarna. Ann-Sofi Backgren berättade i sin tur om sociala innovationer och smarta byar-konceptet.

Tre workshops ordnades på eftermiddagen som leddes av Christell Åström (multi-lokalitet och distansarbete), Ann-Sofi Backgren (Smart anpassning och hållbar utveckling) och Annika Weckman (nya former av företagande på landsbygden och i skärgården). Teknisk support köptes av Bildningsalliansen/Johanni Larjanko (ZOOM-programmet). 63 personer deltog i webinariet.

Vid planeringsmötet den 7.12.2020 togs beslutet att flytta fram den finlandssvenska landsbygdsriksdagen i Lovisa till hösten 2022 men istället ordna ett webinarium den 25 mars 2021 med aktuella teman och "vad blir det nya normala efter covid-19. IDNET höll flera planeringsmöten under början av året 2021 i samarbete med SILMU byar r.f. och Landsbygdspolitiska rådet/Christell Åström. Huvudföreläsare den 25 mars blir professorn i statsvetenskap vid Karlstads universitet Malin Rönnblom som föreläser under rubriken "Platspolitik i ljuset av pandemin-nya möjligheter för lands-

bygden? Därtill föreläser Nordens största trendspanare Kjell Lindström som talar om Trender & Framtid-framtidens organisation och ledarskap. Dessutom berättar Antonia Husberg från JSM om det nya Landsbygdspolitiska rådet och dess kommande program och riktlinjer. Ann-Sofi Backgren kommer att berätta om IDNET-nätverket som går mot sitt slut i denna form och om den nya svenska temagruppen vid Landsbygdsnätverket med namnet "Smarta landsbygder i Svenskfinland och Norden". Avsikten är också att föra dialogpaus-diskussioner om de tre nya temahelheterna i det nya nationella landsbygdspolitiska programmet. Dessa diskussioner kommer sedan att ligga som underlag från Svenskfinland till det nationella landsbygdsparlamentets resolution i höst.

Det nationella landsbygdsparlamentet som planerats till oktober 2020 till Kurikka, flyttades fram till hösten 2021. Den virtuella landsbygdsriksdagen den 25 mars 2021 har fått namnet Smart Landsbygd 2.0 och blir därmed IDNET:s avslutande insats för den här perioden.

Medier, föreläsningar, intervjuer mm

Projektet/nätverket har en egen FACEBOOK-sida. IDNET idkar också samarbete med Svenskfinlands byar gällande information. Därtill fungerar den specialsakkunniga själv som informatör genom att använda personliga sidor på Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn för att berätta om nätverkssamarbetet och dess innehåll. Den 2.4.2020 hade IDNET/Ann-Sofi Backgren besök av Svenska YLE som gjorde två intervjuer, den ena gällde smarta byar-koncept och den andra gällde sociala innovationer

Tanken var att den finlandssvenska landsbygdsriksdagen skulle arrangeras i Lovisa år 2020 men på grund av de rådande omständigheterna arrangerades den istället som ett webbseminarium 25.3.2021.

Kim Blåfield, YA, filmar reklam om Smarta Byar

på landsbygden. Den 8.4 förverkligades en intervju av Åland Radio om sociala innovationer och smarta byar-konceptet. Andra intervjuer är exempelvis en intervju den 18.5 med forskare vid Vasa Universitet i MAKOVA-projektet (JSM:s forsknings- och utvecklingsprojekt) samt den 17.12 då det gällde en expertintervju med Hannover universitet om "smart shrinking i Finland".

IDNET:s nätverksgrupp bestod av följande personer år 2020:

Anders Norrback, riksdagsledamot/Sfp, ordförande
 Mari Pennanen, verksamhetsledare/Förbundsarenan, vice ordförande
 Niklas Ulfvens, utvecklings- och näringslivschef/Österbottens Förbund, vice ordförande
 Alexandra de Haas, projektkoordinator/Leader Åland
 Ann-Sofi Backgren, specialsakkunnig, IDNET/SLF, föredragande
 Antonia Husberg, landsbygdsöverinspektör/JSM
 Anita Ismark, kommunalråd/Korsnäs
 Gunilla Wasström, verksamhetsledare/Pomoväst rf
 Kjell Andersson, professor emeritus/Åbo Akademi
 Lena von Knorring, kontorschef/Ålandskontoret
 Christina Gestrin, folktingssekreterare/Folktinget
 Mia Aitokari, landsbygdsföretagare/Östnyland
 Peter Österman, VD/SLF
 Petra Palmroos, ekonomichef/Pargas
 Rikard Korkman, ombudsman/SLC
 Kenneth Nordberg, projektforskare /Åbo Akademi
 Li-Marie Santala, byaombud/SILMU rf
 Minna Boström, verksamhetsledare/I samma båt rf

Svenskfinlands Byar

Verksamheten på svenska bedrivs inom ramen för Suomen Kylät ry – Finlands Byar rf:s arbetsteam, men är organiserad inom ramen för Svenskfinlands Byar (SFB) som upprätthålls av Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF).

Den svenska verksamheten har det lokala samhället som grundtanke men Svenskfinland som arbetsfält. Även kontakter till Åland är viktiga. För att skapa ett bättre samarbete gällande byaverksamheten i Svenskfinland har det under år 2020 bildats en samarbetsgrupp bestående av representanter från de svensk- och tvåspråkiga regionala byaföreningarna; Varsinais-Suomen Kylät ry – Egentliga Finlands Byar rf, Nylands Byar rf – Uudenmaan Kylät ry, samt Aktion Österbottens byaverksamhet och SILMU:s byasektion. I arbetsutskottet ingår även Lokalkraft Leader Åland.

Samarbetet med speciellt Förbundsarenan, de svensk- och tvåspråkiga Leader-grupperna, samt andra landsbygdsrelaterade föreningar är också viktigt, såväl nationellt, nordiskt som europeiskt. Den nya riktlinjen som Landsbygdspolitiska rådet antagit, platsbaserad politik, är även en ledstjärna för Svenskfinlands Byar.

Svenskfinlands Byar är medlem av Finlands Byars byautskott och internationella utskott. SFB utgår från de specialbehov som finns på det finlandssvenska fältet och utnyttjar de möjligheter som de svenska organisationerna och nätverken ger.

Svenskfinlands Byars arbetsutskott har hållit 12 online-möten under året och ett fysiskt möte, det första 9.1. Följande online-möten har hållits; 30.1, 26.2, 26.3, 16.4, 28.4, 27.5, 11.6, 19.8, 23.9, 12.10, 10.11 och 16.12. Under mötena har bland annat olika aktuella ämnen diskuterats i relation till byaverksamheten, sakfrågor såväl inom det finlandssvenska som inom det nationella landsbygdsutvecklingsfältet. SFB har bl.a. satt i gång en process för att ta fram fem smarta byar i Svenskfinland samt en på Åland. Namnbytet från Svensk Byaservice till Svenskfinlands Byar, liksom förberedelserna inför den finlandssvenska Landsbygdsriksdagens förberedande webinarium 11.9 har också varit på agendan.

Svenskfinlands Byars arbetsutskott grundades i januari 2020.

IDNET (Identitetsbaserat nätverk) inom Landsbygdspolitiska rådet (MANE) fungerar som ett projekt/nätverk under SLF. Temagruppen och Svenskfinlands Byar har ett nära samarbete och arbetsfördelning. SFB har informerat byaaktivisterna, de lokala aktionsgrupperna och landsbygdsutvecklarna via sociala medier. Informationen sköts via blogg, Twitter och Facebook. Svenskfinlands Byars blogg finns som länk på olika organisationers webbplatser. Dessutom har SFB upprätthållit hemsidan ByaNet som uppdaterats och är i färd att förnyas liksom nyhetsbloggen.

Svenskfinlands Byar har deltagit i Finlands Byars byautskott och internationella utskott, samt tagit del i dess tiimi-möten, informationsmöten för byaombuden och i en del av Finlands Byars övriga evenemang och utbildningar, vilka har liksom mötena hållits online. SFB har också i övrigt aktivt stött Finlands Byars internationella verksamhet och dess nordiska samarbete. SFB representerar Finlands Byar i styrelsen för Hela Norden ska leva. SFB samarbetar också aktivt med Nordregio och framför allt med temagruppen för hållbar landsbygdsutveckling. Under året har SFB även gjort översättningar från finska till svenska åt Finlands Byar och bidragit med inlägg i Finlands Byars nyhetsbrev.

För att verifiera och förbättra den sociala påverkan och ta en lämplig roll i landskaps- och regionreformen, samt framtidsarbetet till år 2030, förutsätts en kvalitetsprocess. Både centralorganisationen Finlands Byar, de 19 regionala byaföreningarna och Svenskfinlands Byar har uppgjort kvalitetsmanualer. Som avslutning på kvalitetsarbetet (2018-2019) hålls en auditering mellan två medverkande föreningar/organisationer. Svenskfinlands Byar höll sin auditering 9.9 med byaverksamheten vid Aktion Österbotten. Auditeringen genomfördes så att båda parter presenterade i tur och ordning sina arbeten. Efter varje presentation kunde motparten ge kommentarer.

På grund av coronapandemin hölls ett förberedande webinarium 11.9 inför den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen som framflyttats till 25.3.2021, även det kommer att hållas som endagars webinarium. Det förberedande webinariet hade samma tema som den egentliga Landsbygdsriksdagen nästa år kommer att ha, platsoberoende arbete och hållbar utveckling. Josefina Syssner, som är biträdande professor i kulturgeografi, författare och föreläsare, föreläste om att krympa smart. Utöver Syssner föreläste även landsbygdspolitiska rådets generalsekreterare Christell Åström om Landsbygdsbarometern 2020 och Ann-Sofi Backgren från SLF/IDNET om sociala innovationer och smarta byar. Webinariet avslutades med workshops.

Statsbidraget för år 2020 har använts till Svenskfinlands Byars verksamhet som sköts med en deltidstjänst.

Spetskunskapens rörlighet

Projektet administreras av SLF och finansieras av Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden. Målet är att utveckla rörligheten bland våra duktigaste rådgivare inom Svenskfinland. Målet är att därigenom kunna erbjuda likadana tjänster inom hela området. Projektet finansierar resekostnader som uppstår när rådgivaren rör sig utanför sitt normala verksamhetsområde. Rådgivningstjänstens kostnad för jordbrukaren är därmed lika i hela Svenskfinland.

Greppa Marknaden

Målen med Greppa Marknaden är att sprida marknadsinformation och att få deltagande odlare att kontinuerligt följa med marknaden. På så vis vill projektet förbättra odlarnas *market awareness*. Fältvandringarna och kontakten med olika företag inom kedjan har bidragit till en dialog om vilka växter, kvaliteter som efterfrågas samt hur de ska odlas. Under 2020 satte covid-pandemin nya krav på verksamheten. Projektet kunde dock fortsätta och lyckades samla odlare till webinarier i form av Greppa Live. Vi har talat om vad som driver spannmålsmarknaden och försöker analysera vart prisbilden kan vara på väg. Under 2020 hade vi ett starkare fokus på ny teknik inom odling och besökte Krokby och Pockar gård för att bekanta oss med styrd gödslingsgiva i praktiken. Ny teknik kan spara på odlarens insatskostnader.

Projektet genomförs och administreras av SLF. Dessutom fungerar Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC), Nylands Svenska Lantbrukssällskap (NSL) och Nylands svenska producentförbund (NSP) som samarbetspartners. Projektet finansieras av Nylands NTM-central och Stiftelsen finlandssvenska Jordfonden. På SLF:s webbsidor (www.slf.fi) under fliken projekt hittar man information och material om projektet samt dess tillfällen.

Det ordnades en odlarträff i början av året, fältvandringar och tekniktillfällen ordnades under sommaren. Totalt 9 tillfällen med 232 deltagare. Det ordnades 3 tillfällen över nätet i form av Greppa Live med 71 deltagare inalles. Dessutom deltog totalt 12 företag och organisationer i verksamheten.

Projektet MarkRåd 2020-2021

Klimatförändring och kolbindning som ett sätt att kompensera för koldioxidutsläpp har under de senaste åren blivit ett allt mer aktuellt tema. Inom lantbruket binds kol i de produkter som produceras. Beroende på odlingsväxt och odlingsmetoder kan jordbruket dessutom binda kol till marken för längre eller kortare tid. Marken och växtbeståndet är således viktiga kolsänkor. För kolbindningen är det viktigt att marken är i gott skick och att växtbestånden är kraftiga och friska. Livskraftiga växtbestånd binder effektivt luftens koldioxid.

Markens kolförråd kan ökas med goda odlingsmetoder. Då kolbindningen i marken ökar bromsar man samtidigt nedbrytningen av organiskt material i jorden, som orsakas av mänsklig aktivitet. Organiskt material är en viktig faktor för markens goda växtskick. Nedbrytningen av markens organiska material frigör koldioxid till atmosfären. Detta sker naturligt som en del i mikrobernas nedbrytningsarbete men till exempel vid kraftig jordbearbetning påskyndas nedbrytningen.

För tillfället idkar man mycket forskning kring markens förmåga att binda kol och ny information kommer hela tiden. För att snabbt kunna få de bästa metoderna till konkret nytta behövs en effektiv och sakkunnig rådgivning. Klimatsmarta jordbruksmetoder stöder även produktiviteten och lönsamheten. Önskvärda utsläppsminskningar uppnås inte genom enskilda åtgärder utan med en helhet av både små och stora åtgärder. Genom att ta hand om åkerns växtskick och jordens goda bördighet minskar även växthusgasutsläppen som orsakas av odlingen. Ett välmående växtbestånd i sin tur använder näring effektivt. Genom att producera en god skörd säkras också bildningen av ett starkt koldioxidbindande växtbestånd och rotsystem, som i sin tur matar rikligt med kol i jorden tillsammans med det organiska materialet.

Svenska lantbrukssällskapens förbund har genom de regionala lantbruks- och hushållningssällskapen rådgivning i Nyland, Åboland, Österbotten och Åland. Tillsammans har man ca 25 växtodlingsrådgivare. Genom detta nätverk når man en stor del av de finlandssvenska jordbrukarna. I det aktuella projektet vill man stärka rådgivarnas kunskaper kring kolbindningsmetoder. Som föreläsare och utbildarna vid de olika tillfällena använder man sakkunniga från Finland samt externa experter från övriga nordiska länder.

Huvudpunkterna i kurshelheten 2020 - omarbetades till föreläsningar över nätet p.g.a. rådande läge (projektet fortsätter till utgången av 2021)

Markråd 1 November 2020; Kristina Lindström, Helsingfors Universitet. Markens mikrober och kvävet's betydelse

Markråd 2 December 2020; Anne Antman, BSAG Svenskfinland. Markens kolinlagring

Markråd 3 Januari 2021; Tony Hydén, Lapträsk Farmarna. Regenerativ odling

Markråd 4 Februari 2021; Moa Sunabacka, Projektet Lyftkraft. Katjonsbyteskapacitet

Markråd 5 Mars 2021; Mikael Blomqvist, ÖSL. Täckdikning o. åkerns vattenhushållning

Markråd 6 April 2021; Jussi Knaapi, odlare. Regenerativa odlingsmetoder

Markråd 7 Maj 2021; Anna Schulman, MMM. CAP för nästa period

Markråd 8 augusti 2021; Marcus Willert, HIR Skåne. Metoder för kolinlagring och Greppa verktyget för mullhalt

Med den planerade kurshelheten uppnår man en höjning av kunskapsnivån bland de finlandssvenska växtodlingsrådgivarna gällande kolbindningsmetoder. Det är viktigt med tanke på att jordbruket i Svenskfinland också måste bidra med sådana åtgärder som har en positiv effekt på klimatförändringen. Projektet finansieras av Konstsamfundet.

Utbildning

Förbundets utbildning omfattar utbildning för organisationens personal, fortbildning av jordbrukare och utbildning vid läroinrättningar, i första hand för agrologstuderande. I det här avsnittet berörs också SLF-personalens egen fortutbildning i korthet.

Rådgivarutbildning

I medlet av oktober 2020 arrangerades Rådgivardagar online som en föreläsning över nätet. De traditionella rådgivardagarna, var alla finlandssvenska rådgivare samlades för en tvådagars utbildning och social samvaro, kunde på grund av omständigheterna naturligtvis inte arrangeras. Istället förverkligade man en ny digital online Rådgivardag kring två olika teman: *Hur upprätthåller vi god motivation och välmående inom våra sällskap?* samt *God kommunikation - ett av rådgivarens viktigaste verktyg!*

Som föreläsare under online dagen fungerade coachen och mentala tränaren Jeanette Szymanski. Planen är att under hösten 2021 göra ett nytt försök med att ordna de traditionella rådgivardagarna i Vasa.

The image is a screenshot of a Zoom meeting. On the left, a presentation slide is displayed with a pink background and black text. The slide title is 'Rådgivardagar online' followed by the date '13.10.2020' and the organization 'Svenska Lantbrukssällskapens förbund'. The speaker is identified as 'Jeanette Szymanski, Mental coach, NLP-Trainer and keynote speaker'. Contact information includes 'Phone 040 864 1381', 'Email info@jeanette.fi', 'Facebook jeanette.fi', and 'Instagram jeanneszymanski'. A small logo for 'jeanette.fi' is at the bottom. On the right side of the screen, there is a vertical stack of three video thumbnails showing participants: a woman at the top, a man in the middle, and another man at the bottom.

Utbildning av jordbrukare

Utbildningstillfällen riktade mot jordbrukare är en viktig del av förbundets verksamhet. Speciellt i frågor gällande landsbygdsföretagens företagsledning och ekonomiska frågor. Särskilt kan man notera det kontinuerligt återkommande intresset för information om beskattning och IT-bokföring. I övrigt kan nämnas föreläsningar om bolagsformer, spannmålsmarknaden och -priser, arrende och markpriser, ekonomiska beräkningar på gårdsnivå etc. Kurserna arrangerades i huvudsak av läroinrättningar, producentorganisationer och banker. Även kortare seminariepresentationer hölls bl.a. på temadagar som arrangerades av banker etc. Nämnas kan bl.a. att SLF ekonomirådgivare och direktören var föreläsare kring "Aktuellt inom ekonomi" temakvällar

som ordnades i Borgå och Ekenäs i januari 2020. Man höll även tre olika kurstillfällen kring Webwakka i Österbotten i slutet av 2020.

Inom energisektorn fanns det stor efterfrågan på utbildning för jordbrukare. Sammanlagt har energirådgivaren hållit ett tiotal föreläsningar runtom i landet om aktuella energiteman som värmelösningar, energiinbesparing på gårdar, förgasning av trä, biogasproduktion och om alternativa lösningar för spannmålstorkning. Föredrag har hållits på svenska och finska. Många utbildningstillfällen sker inom ramen för utvecklingsprojekt.

Utbildning vid läroinrättningar

Förbundet och sällskapen är aktivt med i agrologutbildningen i samarbete med Yrkes-högskolan Novia. Utbildningen sker inom ramen för ett ramavtal där man har kommit överens om spelreglerna för denna utbildning. Detta avtal förnyades under år 2020 och gäller nu läsåren 2020/2021 – 2021/2022. Tanken med överenskommelsen är att alla sällskap och förbundet ska följa de allmänna principerna i avtalet men var och en kommer separat överens med skolan om undervisningens ämne och innehåll. Sålunda har förbundet även gjort upp ett separat samarbetsavtal med Yrkes-högskolan Novia för läsåret 2020/2021.

Under år 2020 hade SLF hand om en del av den fördjupande ekonomiundervisningen för svenskspråkiga agrologstuderande. Detta inkluderar också handledning av examensarbeten. För rådgivningen och speciellt ekonomirådgivningen är samarbetet med yrkeshögskolan av stor betydelse eftersom man härigenom på ett positivt sätt kan inverka på utbudet av kompetenta agrologer för arbetsuppgifter inom sektorn. Dessutom har en undervisning med hög standard även en positiv effekt på den ekonomiska kunskapen bland de nya landsbygdsföretagarna.

Undervisningen vid Yrkes-högskolan Novia sköts i stor utsträckning av direktören men även energirådgivaren håller föreläsningar. Förbundet brukar också få möjlighet att berätta om rådgivningsorganisationen och verksamheten för nya agrologstuderanden på ett årligen återkommande seminarium.

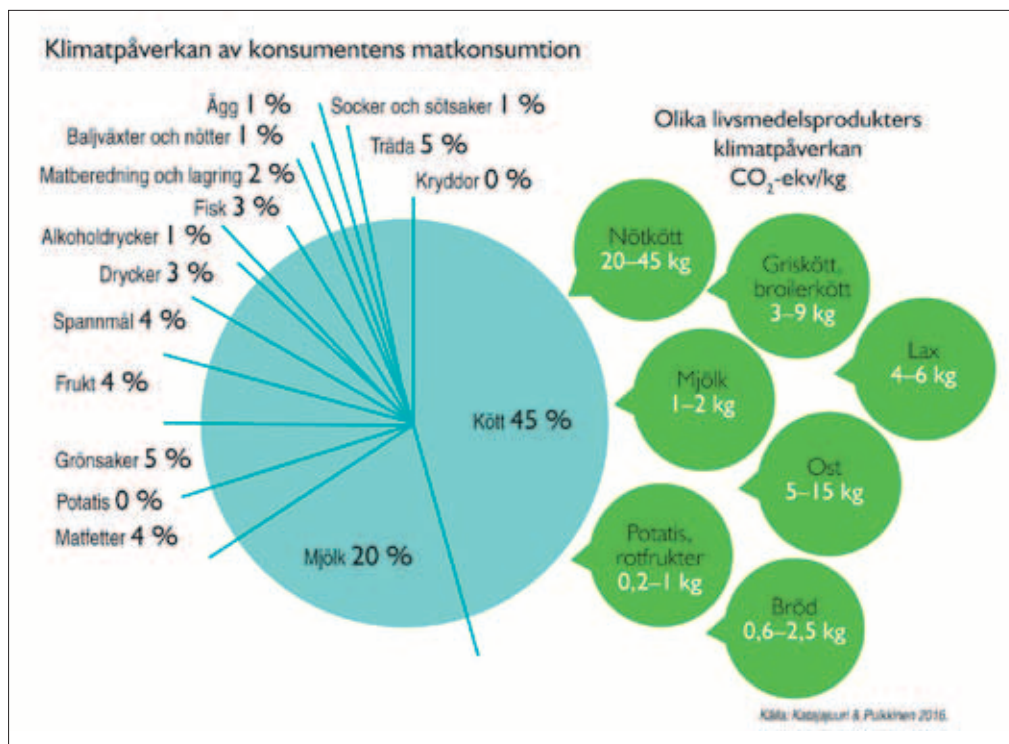
Personalutbildning

Kontinuerlig fortutbildning är en förutsättning för en hög sakkunskap. Förbundets personal deltar således årligen i ett flertal utbildningstillfällen. Många av dem är ordnade av ProAgria Keskusten Liitto och jord- och skogsbruksministeriet men även kurser, seminarier, temadagar och exkursioner ordnade av andra aktörer ryms med. Dessa beskrivs noggrannare under respektive avsnitt. Under 2020 deltog man på grund av det rådande läget främst på fortbildningstillfällen som ordnades med digitala hjälpmedel och på distans.

Information och publikationer

Svensk information är viktigt och därför strävar SLF till att vara aktiv i den sektorn. En kontinuerlig satsning är att ge ut böcker i publikationsserien *Forskning för framåt* när det finns material som lämpar sig för översättning och utgivning i serien. För utgivningen av publikationer beviljar Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden vid Svenska småbruk och egna hem ett finansiellt understöd.

I *Forskning för framåt* -serien utkom en publikation, *Klimatsmart jordbruk*. Boken behandlar bl.a. klimatförändringens orsaker och prognoser för framtiden, klimathållbar odling av torvåkrar, idisslarnas roll i livsmedelssystemet, jordbrukets energieffektivitet och -källor, skogarna och klimatförändringen, ny näringsverksamhet av klimatföretagsamhet och matens andel av klimatpåverkan. På gårdarna behövs det anpassande åtgärder och riskhantering samt nya klimatlösningar med vilka man kan öka kolföråden. Mätning av kolutsläpp och kolbindning möjliggör utvecklandet av en ny sorts klimatföretagsamhet. De åtgärder som motverkar klimatförändringen ska också stöda minskning av risken för näringsutlakning samt värnande om naturens mångfald och djurens välmående.

Fördelning av klimatpåverkan från konsumentens matkonsumtion. Källa: *Klimatsmart jordbruk*.

Förbundet gav också ut skriften *Växtskydd för åkergrödor 2020* på våren såsom planerat. Växtskyddsboken utnyttjas i den växtskyddsutbildning som sällskapen arrangerar inom ramen för lantbrukets miljöersättning. Målet är att boken skall ges ut på svenska årligen.

Lantbruksskalendern är volymmässigt förbundets största produkt. *Lantbruksskalender 2021* utgavs på hösten. Rubriken för temadelen var *katjonbyteskapaciteten (CEC)* och

Lantbrukskalender 2021 och reklamflyern.

avsnittet behandlade bl.a. beståndsdelarna i välmående mark, vilka faktorer som påverkar katjonbyteskapaciteten samt dess betydelse för jordbrukarens vardag. Tema-artikeln behandlade också fakta om varför det är viktigt att upprätthålla eller bygga upp en god katjonbyteskapacitet.

Kalenderns omfattande faktadel innehåller i övrigt varje år matnyttig information om det mesta som är aktuellt i jordbruket.

Kalenderns faktadel utgavs också i elektronisk form som en e-bok. Med hjälp av e-boken kan man bläddra i faktadelen med sin egen smarttelefon eller pekplatta. E-boken såldes både som separat produkt och som ett paket med den tryckta kalendern.

Kalendern, e-boken och applikationerna *SLF Tank* och *SLF Utsäde* marknadsfördes bl.a. på webben och via Agrolink. Kalendern marknadsförs speciellt till blivande jordbrukare bl.a. i samarbete med SLC så att alla SLC-medlemmar som övertar hemgården får en kalender hemskickad och i samarbete med Yrkehögskolan Novia och Helsingfors Universitet så att första årets lantbruksstuderande får en kalender när de inleder sina studier

På förbundets webbplats finns information om innehållet i den aktuella kalendern med bl.a. en del smakprov. Där kan man också läsa samtliga temaavsnitt från tidigare kalendrar samt ge respons. På webbplatsen finns också annat informationsmaterial, bl.a. publikationerna *Arbetskydd vid byggprojekt på lantgårdar* och *Sparsam traktorkörning* och allt material som producerats i projektet Greppa Marknaden samt studiematerial om ekologisk produktion.

Förbundets anställda medverkar i eller skriver fackartiklar till olika tidningar. Den mest synliga är den årligen återkommande artikeln med råd inför skattedeklarationen som publiceras i LoA-bilagan. Det är en långvarig tradition som sträcker sig oavbrutet ändå till 1980-talet. Artikeln efterfrågas och läses av framför allt de jordbrukare som gör sin deklaration själv.

SLF tillhandahåller också material som sällskapen och jordbrukare behöver i sin verksamhet. Det är bl.a. frågan om blanketter för test av växtskyddssprutor, kontobok för manuell bokföring, skiftesanteckningar m.m.

Förbundet erbjuder också översättning av lantbruksrelaterade texter. Under 2020 sköttes många översättningsuppdrag för Mtech Digital Solutions, de flesta i anknytning till programvaror (bl.a. WebWakka, WebWisu, mjölkproduktionsuppföljningen, Min Gård-tjänsten) men också bl.a. bloggtexter.

Dessutom sysselsatte bl.a. följande översättningar under året 2020:

- Texter till Töitä Suomesta -webbtjänsten (MTK)
- Bloggtexter (Mtech Digital Solutions)
- Marknadsföringsmaterial (Ecolan Oy)
- Mejeribrev (Kinnusen Mylly Oy)
- Användarvillkor och marknadsföringsmaterial (Bisnes+)
- Webb- och infotexter (Eurofins Markkarteringstjänst)

Översättningarna sköts i huvudsak av informatören. I mån av möjlighet bistår även förbundets övriga personal i översättningsarbetet.

Informatören sköter om uppdateringarna på SLF:s webb- och Facebook-sidor, Bokföringssällskapets webbsidor och sköter leveranser av publikationer och material.

Blåbärstry (Honungsbär)

Plantskolemästare Leif Blomqvist
Blomqvist Plantskola Ab

Blåbärstry, eller honungsbär, är ett riktigt superbär, kanske det bär som är mest förtjänt av epitetet superbär. Blåbärstry har i århundraden används av befolkningen i östra Ryssland och Japan. Bären användes inom den traditionella folkmedicinen. Lokalinvännarna i den asiatiska delen av Ryssland använde också bären till att göra sylt, kompott, juice m.m.

På 1700-talet uppmärksammade de ryska nybyggarna i Östsibirien denna vildväxande buske med relativt goda bär som växte i överflöd på Kamtjatkahalvön. Inom rysk folkmedicin har bären, och bärjuice, länge använts för att motverka högt blodtryck, blodbrist och tarmsvår. Bäravkok har bl.a. använts mot hudsjukdomar och diverse magbesvär. I Japan användes bären också mot ögonsjukdomar.

Det är dock först under 1950-talet som man i Ryssland började korsa fram nya, godare sorter. På 1970-talet startade motsvarande förädlingsprogram i Hokkaido, Japan. Där korsade man fram nya sorter av den

Blåbärstry av sorten Västerg, en av de nyare sorterna från Ryssland.

vara svår p.g.a. det hårda klimatet. Senare också i Kanada, Skottland, Polen och ett flertal andra länder, bl.a. Sverige och Finland.

Skottland, Polen, Litauen och i flera delstater i Kanada. Även i Finland och Sverige har ett flertal kommersiella odlingar startat.

1880-talet

Växt
Husdjur
Eko
Trädgård
Ekonomi
Maskin

I Lantbrukskalender 2021 ingick också en artikel om blåbärstry skriven av plantskolemästare Leif Blomqvist.

Bokföringssällskapet

För att på ett effektivt och sakkunnigt sätt kunna erbjuda bokföringstjänster åt landsbygdsföretagarna har förbundet och samtliga lantbruks- och hushållningssällskap ett gemensamt bolag, Bokföringssällskapet i Finland Ab. Bolagets affärsidé är att betjäna landsbygdsföretagare i Svenskfinland med heltäckande bokföringsservice.

Bolaget sköter kundernas bokföring, gör upp skattedeklarationer och sköter övriga skatterelaterade ärenden. De flesta uppdragen sköts som kontorsarbete men en del utförs också ute på gårdarna i form av s.k. gårdssekreteraruppdrag.

Det med sällskapen gemensamma bokföringsbolaget har också fört med sig att dialogen och kunskapsutbytet mellan de rådgivare som är involverade är livlig och bidrar till att den befintliga sakkunskapen gränslöst kan utnyttjas i alla regioner.

Under 2020 öppnade Bokföringssällskapet en kundbetjäningsspunkt på Västankvarn gård i Ingå. Man kan nu bättre betjäna jordbrukskunder i de västra delarna av Nyland.

Bokföringssällskapets styrelse bestod av Henrik Lassas (ordförande), Jörgen Grandell, Meira-Pia Lohiluoma och Magnus Stark. Peter Österman är bolagets verkställande direktör.

Förutom att SLF administrerar bolaget sköter förbundet en del av kunduppdragen. Deras antal har ökat. Vid sidan om normala lantbruksbokföringsuppdrag sköttes bl.a. affärsbokföring för några föreningar och bolag samt deklarationsuppdrag för flera gårdar som sköter sin bokföring i egen regi.

Hur får du tid till det som är väsentligt?

Anlita oss som ekonomiexperter för ditt företag

Vi sköter bokföring och bokslut, skatteplanering, skattedeklarationer samt löneberäkning och fakturering för ditt företag.

Vi samarbetar med lantbruks- och hushållningssällskapen. Kontakta sällskapens rådgivare för bl.a. ekonomiplanering, budgetering och analys av resultaten. Via dem kan man få förslag på åtgärder som hjälper dig att hitta det som behöver utvecklas i fråga om produktionen, insatserna, arbetsmetoderna och kundrelationerna. Allt med målet att förbättra din ekonomi.

Välj den helhet av våra tjänster som bäst stöder din verksamhet.

Tag kontakt redan idag!

Bokföringssällskapet

www.bfs.fi

BOKSLUT

Gemensam balansräkning per 31.12.2020 för Svenska lantbrukssällskapens förbund och Finlands svenska 4H

BALANSRÄKNING 31.12.2020

	SLF	4H	Sammanlagt
AKTIVA			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR			
Materiella tillgångar			
Maskiner och inventarier	8 297,26	789,88	9 087,14
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar			
Aktier och andelar	8 490,62	740,03	9 230,65
Övriga placeringar, värdepapper	27 046,24	1 759,78	28 806,02
	35 536,86	2 499,81	38 036,67
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGSTILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Lager	12 454,46	6 542,81	18 997,27
	12 454,46	6 542,81	18 997,27
Fordringar			
Försäljningsfordringar	27 298,91	0,00	27 298,91
Övriga fordringar	108 491,73	9 477,56	117 969,29
Lånefordringar	1 600,00	2 000,00	3 600,00
	137 390,64	11 477,56	148 868,20
Kassa och banktillgodohavanden	230 453,30	71 703,67	302 156,97
	424 132,52	93 013,73	517 146,25
PASSIVA			
EGET KAPITAL			
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	123 535,60	37 222,01	160 757,61
Räkenskapsperiodens förlust/vinst	65 627,08	-7 580,60	58 046,48
	189 162,68	29 641,41	218 804,09
FRÄMMANDE KAPITAL			
Långfristigt			
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	27 000,00	0,00	27 000,00
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	75 000,00	0,00	75 000,00
	102 000,00	0,00	102 000,00
Kortfristigt			
Erhållna förskott	31 436,96	43 518,41	74 955,37
Leverantörsskulder	6 375,98	0,00	6 375,98
Semesterlönereservering	39 130,95	0,00	39 130,95
Övriga kortfristiga skulder	56 025,95	19 853,91	75 879,86
	132 969,84	63 372,32	196 342,16
	424 132,52	93 013,73	517 146,25

**Gemensam resultaträkning per 31.12.2020
för Svenska lantbrukssällskapens förbund
och Finlands svenska 4H**

RESULTATRÄKNING 31.12.2020

	SLF	4H	Korrigerig av interna poster	Sammanlagt
ORDINARIE VERKSAMHET				
Intäkter				
Ordinarie statsbidrag	97 800,00	260 000,00		357 800,00
Projektmedel	140 037,49	0,00		140 037,49
Övriga intäkter	312 845,70	81 179,12		394 024,82
	550 683,19	341 179,12		891 862,31
Kostnader:				
Personalkostnader	391 874,59	187 768,00		579 642,59
Avskrivningar	2 765,76	263,29		3 029,05
Hyrer	19 060,39	13 832,62	-8 618,40	24 274,61
Övriga kostnader	112 555,09	327 461,05		440 016,14
Lagerförändring	3 343,48	682,11		4 025,59
	529 599,31	530 007,07	-8 618,40	1 050 987,98
Verksamhetens överskott/underskott	21 083,88	-188 827,95		-159 125,67
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Intäkter	43 847,59	3 462,24	-8 618,40	38 691,43
Kostnader	3 767,88	0,00		3 767,88
Överskott	40 079,71	3 462,24	-8 618,40	34 923,55
TILLFÖRDA MEDEL				
Intäkter	5 491,00	177 785,11		183 276,11
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
Räntekostnader	-1 027,51	0,00		-1 027,51
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	65 627,08	-7 580,60		58 046,48

BALANSRÄKNING 31.12.2020

	2020	2019
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar	8 297,26	8 627,72
Placeringar	35 536,86	34 286,86
	43 834,12	42 914,58
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Lager	12 454,46	15 797,94
Långfristiga fordringar		
Övriga lånefordringar	1 600,00	2 400,00
Kortfristiga fordringar		
Försäljningsfordringar	27 298,91	64 682,94
Övriga fordringar	108 491,73	157 246,30
Kassa och banktillgodohavanden	230 453,30	122 199,16
	380 298,40	362 326,34
	424 132,52	405 240,92
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	123 535,60	64 448,88
Räkenskapsperiodens resultat	65 627,08	59 086,72
	189 162,68	123 535,60
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	27 000,00	36 000,00
Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden	75 000,00	75 000,00
	102 000,00	111 000,00
Kortfristigt		
Erhållna förskott	31 436,96	30 000,00
Leverantörsskulder	6 375,98	7 068,15
Övriga kortfristiga skulder	95 156,90	133 637,17
	234 969,84	281 705,32
	424 132,52	405 240,92

RESULTATRÄKNING 1.1.-31.12.2020

	2020	2019
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter		
Ordinarie statsbidrag	97 800,00	107 700,00
Projektmedel	140 037,49	152 577,84
Övriga intäkter	312 845,70	359 943,11
	550 683,19	620 220,95
Kostnader		
Personalkostnader	391 874,59	410 339,06
Avskrivningar	2 765,76	2 875,91
Hyror	19 060,39	25 461,28
Övriga kostnader	112 555,09	174 057,74
Lagerförändring	3 343,48	-771,13
	529 599,31	611 962,86
Verksamhetens överskott/underskott	21 083,88	8 258,09
INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter	43 847,59	49 580,38
Kostnader	3 767,88	3 204,34
Överskott	40 079,71	46 376,04
TILLFÖRDA MEDEL		
Intäkter	5 491,00	5 576,00
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
Finansiella intäkter	0,00	10,38
Räntekostnader	-1 027,51	-1 133,79
EXTRAORDINÄRA KOSTNADER		
Övriga extraordinära kostnader		
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	65 627,08	59 086,72

Finland svenska 4H

BALANSRÄKNING 31.12.2020

	2020	2019
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
Materiella tillgångar	789,88	1 053,17
Placeringar	2 499,81	2 499,81
	3 289,69	3 552,98
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar		
Lager	6 542,81	7 224,92
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på projektpengar, SPEKTRUM	5 626,31	4 134,73
Övriga fordringar	3 851,25	1 104,28
Lånefordringar (Sibbo 4H + Raseborgs 4H)	2 000,00	3 000,00
Kassa och banktillgodohavanden	71 703,67	79 683,80
	89 724,04	95 147,73
	93 013,73	98 700,71
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	37 222,01	31 375,70
Räkenskapsperiodens resultat	-7 580,60	5 846,31
	29 641,41	37 222,01
FRÄMMANDE KAPITAL		
Kortfristigt		
Erhållna förskott	43 518,41	37 550,98
Övriga kortfristiga skulder	20,00	4 006,67
Leverantörsskulder	0,00	0,00
Resultatregleringar	19 833,91	19 921,05
	63 372,32	61 478,70
	93 013,73	98 700,71

Finlands svenska 4H**RESULTATRAKNING 1.1.-31.12.2020**

	2020	2019
ORDINARIE VERKSAMHET		
Intäkter		
Ordinarie statsbidrag	260 000,00	250 000,00
Övriga intäkter	81 179,12	49 000,37
	341 179,12	299 000,37
Kostnader		
Personalkostnader	187 768,00	148 774,88
Avskrivningar	263,29	351,06
Hyrer	13 832,62	11 696,57
Övriga kostnader	327 461,05	340 041,94
Lagerförändring	682,11	-448,11
	530 007,07	500 416,34
Verksamhetens överskott/underskott	-188 827,95	-201 415,97
 INVESTERINGS - OCH FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Intäkter/Kostnader	3 244,71	3 244,71
Overskott	3 462,24	3 681,51
 TILLFORDA MEDEL		
Intäkter	177 785,11	203 580,77
 RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-7 580,60	5 846,31

REVISIONSBERÄTTELSE

Till medlemmarna i Svenska lantbrukssällskapens förbund rf

Revision av bokslutet

Uttalande

Jag har utfört en revision av bokslutet för Svenska lantbrukssällskapens förbund rf (fo-nummer 0215328-9) för räkenskapsperioden 1.1.2020 – 31.12.2020. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet för Svenska lantbrukssällskapens förbund rf och Finlands svenska 4H samt en sammanställning av de två boksluten.

Enligt min uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av föreningens ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Jag har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. Mitt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet*. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av mig utförda revisionen och jag har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa. Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar Styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mitt uttalande. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns.

Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar

revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mitt uttalande. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- Skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för revisionen för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Min slutsats baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag kommunicerar med dem som har ansvar för föreningens styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

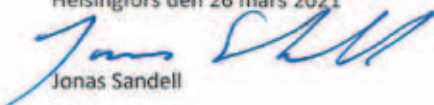
Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen. Mitt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Min skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning jag har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare min skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt min uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelserna om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om jag utgående från mitt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör jag rapportera detta. Jag har ingenting att rapportera gällande detta.

Helsingfors den 26 mars 2021

Jonas Sandell
CGR

FINLANDS SVENSKA 4H

Årsberättelse 2020 - 91:a verksamhetsåret

Verksamhetsledarens översikt

Allmänt

Finlands svenska 4H har verkat sedan 1929. Syftet med verksamheten är, att hos ungdomar väcka intresse för landsbygden och fostra till företagsamhet. Finlands svenska 4H fungerar som en självständig avdelning inom Svenska lantbrukssällskapens förbund rf.

Verksamhetsårets tyngdpunkter har varit aktivt medborgarskap, cirkulärekonomi och skogen.

Verksamhetsåret 2020

Corona pandemin som bröt ut i Finland i medlet av mars 2020 orsakade störningar i 4H-verksamheten. Landet stängde ner i drygt två månader fram till slutet av maj vilket innebar att all fysisk verksamhet avslutades. Regeringens hybridstrategi i bekämpande av virusspridningen har medfört olika grader av nedstängning längs med året och föreningarna har från och till stängt ned verksamheten. Effekten år 2020 har varit en minskning av klubb- och kursverksamheten med 20 %. Däremot har förmedlingen av arbetsuppgifter till unga fördubblats i jämförelse med år 2019.

I Österbotten verkar 10 föreningar, i södra Finland 7 föreningar och på Åland en förening, nämnd 4H distrikt. Totala antalet medlemmar var vid utgången av verksamhetsåret 3 552.

Under verksamhetsåret genomfördes 1 319 klubbtilfällen med 11 092 deltagare och 1 055 kurslektioner med 2 638 deltagare. Föreningarna förmedlade 7 159 arbetstimmar till ungdomarna och medlemmarna genomförde 331 egenuppgifter och drev 14 4H-företag. Säckinsamlingen inbringade 76 122 kg plast.

Betydande projekt under året har varit Bärplocket, Hållbarhetsveckan i Österbotten samt 4H-akademin.

FS4H ekonomi

FS4H visade ett underskott på 7 580,60 euro vilket läggs till det egna kapitalet från föregående år. Det egna kapitalet vid årets slut är 29 641,41 euro.

Statsstödet år 2020 var 260 000 euro. Det utbetalade statsbidraget till lokalföreningarna och Svenska Österbottens 4H-distrikt var 155 002 euro. Gångse värde på långfristiga placeringar var 81 067,76 euro per 31.12 2020.

Administration

Styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning: Mats Nylund, ordförande, Annika Björk, viceordförande, Susann Rabb, Jaana Ojanen, Trygve

Isaksson, Peter Österman och Camilla Wahlsten. Harriet Sundholm, Petra Ingo och Nora Backlund har deltagit i styrelsens arbete så som sakkunniga. Styrelsen har sammankommit fyra gånger. Såsom verksamhetsledare fungerade Camilla Wahlsten.

Kommande utveckling

Finlands svenska 4H arbetar utgående från ett resultatavtal med jord- och skogsbruksministeriet för 2021.

Inom 4H-akademin utvecklar vi organisationens anställdas kompetens, skapar ett ledarskapsprogram för unga samt validerar 4H-kurserna för studiepoäng och verksamhet för digitala kompetensmärken. Temat cirkulärekonomi prioriteras högt och verksamhet kring temat utvecklas inom projekt Spektrum. Den skogliga verksamhetens utvecklingsarbete fortsätter under devisen ”välbefinnande ur välmående skog”.

Maj 2021
Camilla Wahlsten
verksamhetsledare

Årets 4H-medlem Elmer Holm

Årets skogsbrukare Jonas Johansson

4H-verksamhetens lokala omfattning

Under Finlands svenska 4H:s 91:a verksamhetsår hade följande 4H-föreningar verksamhet:

Nyland	5 föreningar: Borgå, Ingå, Raseborg, Sibbo och Östnyland
Åboland	2 föreningar: Kimitoön och Pargas
Österbotten	10 föreningar: Botnia, Karleby, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Larsmo-Pedersöre, Malax-Petalax-Bergö, Nykarleby, Närpes och Vörånejden.
Åland	Ålands 4H-distrikt

FS4H har verksamhet i 36 kommuner: 6 kommuner i Nyland, 2 i Egentliga Finland, 12 i Österbotten och 16 kommuner på Åland.

4H verksamhetsledarna

Inom Svenska Österbottens 4H-distrikt arbetade under året 10 verksamhetsledare samt 5 instruktörer lokalt. I södra Finland arbetade 7 verksamhetsledare. Antalet årsverken uppgick till 14,57

Inom Ålands 4H jobbade ytterligare en verksamhetsledare, en gårdsansvarig för 4H-gården, två 4H-ledare samt en projektledare. Antalet årsverken på Åland uppgick till 4,4.

4H medlemmarna

Medlemskåren bestod av sammanlagt 3 552 medlemmar varav ungdomsmedlemmarnas antal uppgick till 3 302.

Medlemmar	2017	2018	2019	2020 (fastlands- Finland)	2020 (Åland)	2020 Totalt
Flickor	2 412	2 200	2 249	1 905	255	2 160
Pojkar	1 239	1 085	1 113	929	148	1 077
Prova på		193	40	65		65
Unga totalt	3 651	3 478	3 402	2899	403	3 302
Vuxna	244	224	237	170	80	250
Totalt medlemsantal	3 895	3 702	3 639	3 067	486	3 552

Medlemsorganisationer

Enligt reglementet för Finlands svenska 4H handhas ledningen av 4H-verksamheten av SLF. 4H-verksamheten utövas av förbundet under medverkan av lantbruks- och hushållningssällskapen och andra intresserade organisationer.

Finlands svenska 4H hade under året fyra medlemsorganisationer: Finska Hushållningssällskapet, Nylands Svenska Lantbrukssällskap, Österbottens Svenska Lantbrukssällskap och Svenska småbruk och egna hem Ab.

Covid-19 och medföljande störningar

Den 12 mars rekommenderade FS4H att all 4H-verksamhet läggs på is tills vidare. Efter någon vecka började föreningarna genomföra 4H-verksamhet på distans genom att producera informationsmaterial till fs4h.fi samt skicka ut materialpaket t.ex. tillbehör för att tillverka fågelholkar eller anvisningar hur man kan tappa sav ur björken. Många fina tips finns samlade på organisationens webbsida.

Den 1 juni kom verksamheten i gång igen dock iakttagande av restriktioner i antal personer som på en gång får samlas. Planerade läger, såväl lokala som regionala, omvandlades till dagsläger eller avbokades i sin helhet.

Under hösten beaktades regionala förhållande och kommunerna hade i bruk olika restriktioner beroende på förekomsten av viruset. Detta medförde att vissa 4H-föreningar relativt normalt kunde arrangera verksamhet medan andra var tvungna att stänga ner.

I början av pandemin togs distansaktiviteter in som mätare av verksamheten. Detta till trots kan konstateras att verksamheten lidit i föreningarna och att vissa föreningar har varit tvungna att permittera sina anställda. Vi ser en sänkning av vår stora klubb- och kursverksamhet med 20 % vardera och en halvering av vår lägerverksamhet.

Ett stort utropstecken har under året varit föreningarnas sysselsättande verksamhet där föreningarna fördubblat sin förmedling av arbetstimmar från lokalsamhället. Därmed har också summan utbetalda löner till ungdomarna fördubblats.

Ungdomsarbetet

Tre steg till arbetslivet

Det praktiska ungdomsarbetet sammanfattas i modellen ”Tre steg till arbetslivet”.

Under året har aktivt medborgarskap, cirkulärekonomi och skogen ingått som teman i verksamheten.

Steg ett: Gruppverksamheten

Gruppverksamheten riktar sig i första hand till medlemmar i åldern 7-12 år och omfattar klubbverksamhet och gruppinstruktioner, egenuppgifter, läger samt tävlingar.

Klubbverksamheten är en av grundbultarna i 4H-verksamheten och når barn i kommunernas alla byar. I klubbverksamheten lär sig barnet social samverkan och nyfikenhet väcks genom att göra och lära. Klubbverksamheten har drabbats av begränsningar till följd av covid-19.

Klubbverksamheten och gruppverksamheten 2020, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal klubbar/gruppinstruktioner	1 300	1 319
Antal deltagare	12 000	11 082

Finlands svenska 4H:s arbetslivsfostran omfattar egenuppgifterna för barn i åldern 7-12 och direkt förmedling av arbetsuppgifter för medlemmar i åldern 13 och äldre. Egenuppgifterna ersatte till viss mån den fysiska sommarverksamheten och föreningarnas personal satte extra mycket tid på att genomföra traditionella hembesök och uppmuntra barnen i deras projektverksamhet.

Egenuppgifter 2020, resultat:

	Målsättning	Resultat
Antal	300	331
Rådgivningsbesök	50	133

Lägerverksamheten halverades under året till följd av epidemiläger i Finland. Tältläger omvandlades till dagsläger eller inhyddes. På initiativ av Svenska folkskolans vänner arrangerade ett antal finlandssvenska organisationer, däribland FS4H, Det Allfinlandssvenska digiläget 15-17 juni. 4H arrangerade under läget två fullsatta djurworkshoppar (40 deltagare totalt), 2 hållbarhetsworkshoppar och 3 Insekthotellworkshoppar. Läget och 4H:s insats var utmärkt

Lägerverksamheten 2020, resultat:

	Målsättning	Resultat
Lägerdygn	850	490

Tävlingsverksamheten på riksnivå har omfattat solrostävling och naturstigtävlingar. I Österbotten har Österbottens kaninhoppare/Österbottens 4H-distrikt arrangerat kaninhoppningstävlingar. Föreningarna har kompletterat tävlingskalendern med lokala tävlingar t.ex. pumpaodling.

Distriktsmästerskap i traktorprecision i Österbotten i september flyttades p.g.a. pandemiläget till juni 2021.

Steg två: Kursverksamhet och sysselsättning

Kursverksamheten är betydande i utvecklandet av ungas arbetslivsfärdigheter. Inom kurshelheten Körkortet till arbetslivet får den unga lära sig om arbetslivets spelregler samt träna sig i uppgörande av arbetsansökan, kundbemötande osv. År 2020 har OP sponsorerat ungas deltagande i Körkortet till arbetslivet-kurserna.

De tematiska kurserna lär deltagarna praktiska färdigheter och förbereder deltagare för olika arbetsuppgifter från lokalsamhället. Vår kursverksamhet har under året omfattat kurshelheter bestående av 20 lektioner uppdelade på fyra till fem olika moduler. Våra tematiska kurser är: 4H i Skogen, 4H i Trädgården, 4H i Hemmet, 4H-Fotografen, 4H-Klubbledaren, 4H-Barnvaktaren och 4H-Dogsitter. Lokalt genomförs även specialkurser som viltvård, jakt och fiske.

Kursverksamheten har, liksom klubbverksamheten, minskat till följd av restriktioner i sammankomster för att förhindra spridning av covid-19.

	Målsättning	Resultat
Antal lektioner	1 500	1 055
Deltagare	4 000	2 638

Arbetsförmedlingen

14 föreningar förmedlade arbetsuppgifter och betalade lön till ungdomarna. Under verksamhetsåret har ca 100 ungdomar varit i anställningsförhållande till föreningarna. Utbetalade löner till ungdomarna uppgår till ca 67 000 euro. Lokalsamhället har fakturerats ca 80 000 euro.

Förmedlade arbetstimmar 2020

Målsättning, antal förmedlade arbetsuppgifter	Antal arbetstimmar	Helårsverke
5 000	7 159	4,21

Steg tre: De ungas företag – 4H-företaget

4H-företaget är ett övningsföretag där den som redan tidigare varit med i den sysselsättande verksamheten kan prova på att sköta olika uppgifter så som egenföretagare. Föreningarnas verksamhetsledare fungerar som handledare för 4H-företagarna.

Under året har 14 sommarföretagare varit verksamma, varav tre har sysselsatt sammanlagt 8 ungdomar.

Övrigt ungdomsarbete

Prioriterade teman år 2020 var skogen, aktivt medborgarskap och cirkulärekonomi.

Skogen

Årets skogliga verksamhet har förverkligats under devisen ”Välbefinnande ur välmående skog”. Finlands svenska 4H har samarbetat med Finska Forstföreningen vad gäller skogs dagar i Svenskfinland. Under året genomfördes bl.a. en skogs dag i huvudstadsregionen för Vandaskolor och en i Jakobstad. Vidare arrangerar föreningarna egna skogs dagar med kommunens skolor.

Mycket av föreningarnas verksamhet skedde utomhus pga restriktioner i hobbyverksamheten för barn. Under år 2019 färdigställdes FS4H:s skogliga material ”skogspaletten” och därav kom mycket av utomhusverksamheten att tangeras skogen.

Aktivt medborgarskap

Inom 4H-verksamheten utvecklar barn och unga sin kapacitet att hantera sin vardag – förtjäna egna pengar, ta ansvarsfullt hand om miljön och påverka sin egen omgivning.

Finlands svenska 4H, Suomen 4H-liitto och de lokala 4H-föreningarna arrangerade säckinsamlingen Rejäl handling vilken pågick under perioden 15.5–31.7. Säckinsamlingens huvudfinansiär var Yara Suomi Oy.

Säckinsamlingen är ett äkta prov på hur 4H fostrar till aktivt medborgarskap. En gärning för miljön, ansvar för att utföra ett jobb och möjligheten att förtjäna egna pengar.

Resultatet av säckinsamlingen 2020

	Målsättning	Resultat
Säckinsamling	60 000 kg	76 122 kg

Matskolans idé är att visa deltagarna matens väg från jord till bord och att lära barn och unga vikten av hälsosam kost och motion på ett självaktiverande, roligt och lärorikt sätt. Matskolan finansieras av Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne.

Covid-19 satte stora hinder i vägen för att förverkliga matskolorna. De som förverkligades var anpassade till covid-19 restriktionerna t.ex. så att antalet deltagare var begränsat, bondgårdsbesök till gården kunde inte genomföras utan bonden besökte matskolan istället och föräldramiddagen förverkligades som en take a way.

Resultat matskolan 2020

	Målsättning	Resultat
Antal matskolor och producentbesök	21	14
Antal deltagare	380	180
Antal hjälpledare	68	53
Antal deltagare på föräldramiddagen	472	Take a way
Antal bondgårdsbesök	21	14

4H:s internationella verksamhet syftar till att öka deltagarnas globala medvetenhet och förståelse för andra kulturer. Under verksamhetsåret har Finlands svenska 4H:s medlemmar inte deltagit i något internationellt evenemang när pandemisituationen i världen har orsakat inhiberingar av alla nordisk seminarium, ungdomsveckor och läger, alla europeiska ledarskolor och Rally samt Global 4H kongressen i Tanzania.

Cirkulär ekonomi

Inom projekt Spektrum och speciellt delen Hållbarhetsveckan i Österbotten adresserades hållbarhetstema och till det hörande cirkulär ekonomi. Projekt Spektrum är ett samarbetsprojekt med Yrkesakademin i Vasa kring temat cirkulärekonomi. Finlands svenska 4H:s ansvar är att arrangera Hållbarhetsveckan som syftar till att visa god praxis kring hållbara lösningar i landskapet. Den genom tiderna första hållbarhetsveckan arrangerades i september och samlade ett 70 tal aktörer. Flera 4H-föreningar engagerade sig lokalt med olika hållbarhetsteman i verksamheten. Malax 4H ställde till med ett hållbarhetstorg där medlemmarna sålde skördefestprodukter så som sylt, saft och torkade örter. Projektet finansieras av Aktion Österbotten och avslutas i december 2021. Projektledare har varit Nora Backlund.

Projekt Bärplocket drev 4 stycken bäruppköpnings stationer i kommunerna Korsholm, Korsnäs, Pedersöre och Vörå under perioden slutet av augusti till slutet av september. Lingon köptes av Kiantama Oy i Seinäjoki under de tre första veckorna och sedan de två sista veckorna av QBerry i Jakobstad. Projektet sysselsatte sex ungdomar som ansvarsfullt skötte uppköpet och försändelsen av bären. Projektet stöddes av Jord- och skogsbruksministeriets anslag i Riksdagens tredje tilläggsbudget. Finansiering finns för ytterligare 3 stationer år 2021.

Stödfunktioner

Centralkansliets aktiviteter syftar i första hand till att stöda föreningarna i deras ungdomsarbete. Under året har det stödjande arbetet fokuserat på

- Kommunikation
- 4H-akademin
- Ekonomi och finansiering

Kommunikation

Intern kommunikation

Intranätet var den viktigaste kanalen för information från centralkansliet till föreningarna. Verksamhetsledardagarna på våren och hösten samt föreningarnas presidiedag i augusti är viktiga forum för dialog. Dessa kunde dock inte detta år genomföras på grund av covid-19 pandemin.

Undantagsförhållandena ledde till att nya kommunikationsformer utvecklades. Organisationen tog i mars i bruk möten på teams och under året användes verktyget för gemensam dialog kring begränsningar i verksamheten, för introduktion av Finlands modellen och interaktiva kunskapskliniker. Teams har blivit ett bestående verktyg för organisationens fördjupade kommunikation och seglat upp som det viktigaste och mest effektiva.

Teams har också varit ett använt verktyg när föreningarna under nedstängningsperioder p.g.a. covid-19 arrangerat och genomfört verksamhet med medlemmarna.

Extern kommunikation

Kommunikationsutskottet har lett arbetet med utvecklande av organisationens kommunikation.

FS4H:s kommunikationsutskotts medlemmar är Kati Källman (Korsholm), Maria Lill-Smeds (Borgå) och Nora Backlund (Vörånejden). Sammanställare och sekreterare för utskottet är Petra Ingo (kommunikatör). Kommunikationsutskottets insats för 4H-synlighet har varit betydande.

Den externa, liksom den interna, kommunikationen har haft ett tema framom andra dvs. verksamhet i pandemitider. Här har organisationen snabbt och effektivt lyckats få ut sitt budskap vare sig sedan frågan om hinder för eller uppöppnande av verksamhet.

Under året genomfördes dock kampanjer kring den 4H-verksamhet på nätet, sysselsättande verksamheten, säckinsamlingen och matskolan.

4H-föreningarna i fokus

Centralkansliet har under året jobbat för att föreningarnas tillbudsstående arbetstid i så stor utsträckning som möjligt skall läggas på verksamhet för barn och unga. Aktiviteterna har koncentrerats fortsättningsvis till utvecklandet av närstödet, utbildningsinsatser samt medelsanskaffning samt till att driva projekt somagnar hela organisationen.

Närstödet

I och med att närstödet strukturerats och klargjorts har centralkansliets personal bättre kunna ge föreningarna service inom:

- 1) verksamheten för barn dvs. gruppverksamheten – kommunikatörens ansvarsområde
- 2) verksamhet för unga dvs. kurser, sysselsättning och företag – HR-managers ansvarsområde
- 3) föreningens ekonomi och administration samt arbetsgivarfunktioner – verksamhetsledarens ansvarsområde

Utbildningsinsatser

- Verksamhetsledardagarna planerade till maj och oktober inhiherades p.g.a. covid-19
- Sommarträffen med 4H-föreningarnas personal planerad till augusti inhiherades p.g.a. covid-19
- Den 21 oktober arrangerades för föreningarnas anställda en seminariedag på webben kring Arbetsglädje, motivation och välmående i vardagen. Föreläsare var Jeanette Szymanski.
- Den 18-19.11 arrangerades virtuella utbildningsdagar för anställda i 4H-föreningarna. Tema för dagarna var Lärande i 4H.
- Under november och december arrangerades tre IT-kliniker omfattande två timmar. Tema för klinikerna var: One Drive och Sharepoint, Appar i Office 365 samt Teams och Outlook.
- Därtill har informationstillfälle arrangerats kring Regeringsprogrammets initiativ Finlands modellen.

Projekt

4H-akademin

Projekt Kompetensstegets övergripande mål är att ta tillvara och synliggöra ungas kompetens som de byggt upp genom deltagande i 4H-verksamheten och i förlängningen att 4H-verksamheten fostrar till företagsamhet och aktivt medborgarskap.

Konkret skall projektet leverera för studiepoäng validerade kurser, kompetensmärken samt tydliggöra 4H-verksamheten vad gäller att fostra framtida ledare dvs skapa 4H-akademin.

Projektet startade våren 2019 och fortgår till utgången av år 2021. Projektet drivs framåt av personalen vid FS4H gemensamt med föreningarna och finansieras av Svenska kulturfonden.

Projekt Spektrum

Projekt Spektrum är ett samarbetsprojekt med Yrkesakademin i Vasa kring temat cirkulärekonomi. Inom projektet skall utbildningsmaterial produceras och ett evenemang, Hållbarhetsveckan i Österbotten, arrangeras. Finlands svenska 4Hs ansvar är att arrangera Hållbarhetsveckan som syftar till att visa god praxis kring hållbara lösningar i landskapet. Hållbarhetsveckan samlar stora och små, offentliga och privata aktörer till en årligen återkommande aktivitet, Projektet startade i oktober 2019 och den 1 december tillträdde Nora Backlund som projektledare på 70 %. Nora är anställd av FS4H som också sköter projektadministrationen. Projektet finansieras av Aktion Österbotten och avslutas i december 2021.

Matskolan

Ett fyra dagars dagsläger som lär barnen om matens väg från jord till bord, om vikten av matglädje och motion. Projektet finansieras av Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne.

Bärplocket

För att starta bärstationer och initiera bärplockningsringar startades projektet Bärplocket med stöd ur riksdagens tredje tilläggsbudget 2020 (Jord- och skogsbruksministeriet). FS4H fick stöd för 7 bärstationer av vilka 4 förverkligades år 2020, i Pedersöre, Vörå, Vasa och Korsnäs. Bärplocket sysselsatte 6 ungdomar.

Finlands modellen

Finlandsmodellens huvudsakliga mål är att öka barns och ungas välmående. Syftet är att det ska vara möjligt för alla barn och unga att i samband med skoldagen ha en hobby som de tycker om och som är avgiftsfri.

I december öppnade Undervisnings- och kulturministeriet möjligheten för kommunerna att söka om medel för att förverkliga Finlands modellen. Föreningarna startade snabbt en dialog med kommunerna om på vilket sätt de kan vara med och förverkliga Finlandsmodellen. I de flesta kommuner (Kronoby, Malax, Pedersöre, Larsmo, Korsholm och Sibbo) där man sökt om finansiering för våren 2021 är 4H-föreningarna starkt involverade och erbjuder verksamhet.

Organisationen och personal

Finlands svenska 4H:s styrelse leds av ordförande, SLC basen Mats Nylund. Övriga medlemmar har varit: Annika Björk, vice-ordförande, Susann Rabb, Trygve Isaksson, Jaana Ojanen, Peter Österman samt Camilla Wahlsten, sekreterare. Styrelsen har sammanträtt 4 gånger.

Camilla Wahlsten har fungerat som verksamhetsledare samt svarat för organisationens ekonomiförvaltning och penningtrafik. Harriet Sundholm har ansvarat för utbildnings- och utvecklingsfrågorna samt skött organisationens bokföring och Petra Ingo har fungerat som kommunikatör 1.1 t.o.m. 31.8 varefter Ingo beviljats studieleidighet. Nora Backlund har fungerat som projektledare för Hållbarhetsveckan och under perioden 1.9 till och med 31.12 som t.f. kommunikatör på 50 %.

Personalen är stationerad i Helsingfors och Vasa.

Premieringar och utmärkelsetecken

Till "årets 4H-medlem" inom Finlands svenska 4H utsågs Elmer Holm från Pargas 4H.

Finansieringen

Det ordinarie statsunderstödet från Jord- och Skogsbruksministeriet uppgick till 260 000 euro.

Matskolan-projektet stöddes av Stiftelsen för Brita Maria Renlunds minne med 33 000 euro.

4H-akademiprojektet stöddes av Svenska kulturfonden med 40 000 euro.

Projekt Bärpocket stöddes av Jord- och skogsbruksministeriet med 10 000 euro.

Finlands svenska 4H har samarbetat med SFV/Bildning vad gäller all vår kursverksamhet.

Av följande privata stiftelser, fonder och föreningar har mottagits stöd för 4H arbetet: Svenska kulturfonden, Brita Maria Renlund, Henry Ford stiftelsen, Svenska småbruk och egna hems undervisningsfond, Föreningen för främjandet av huslig utbildning, Folke Bernadotte, Föreningen för skogskultur, Konstsamfundet, Stiftelsen Gesellius fond, William Thurings stiftelse, Svenska folkskolans vänner samt Stiftelsen till förmån för Finlands svenska kvinnor.

Av bidragen har en stor del betalats ut till föreningarna eller medlemmarna.

Statsunderstödet till 4H föreningarna utgjorde 155 002 euro. Lokalt har 4H-verksamheten fått ekonomiska bidrag av banker, affärsföretag och olika organisationer. Mest har dock de kommunala anslagen betytt, tillsammans med statsstödet. De uppgick till 125 497 euro, vilket är en minskning med drygt 2 000 euro av de kommunala anslagen i jämförelse med år 2019.

Tack

Finlands svenska 4H tackar alla som understött 4H-verksamheten under året.

Svenska lantbrukssällskapens förbund

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 09 135 1035

www.slf.fi

www.facebook.com/proagriaslf

Bokföringssällskapet i Finland Ab

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 043 824 8706

www.bfs.fi

Finlands svenska 4H

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 HELSINGFORS

Tfn 09 135 1235

www.fs4h.fi

www.facebook.com/FinlandsSvenska4h

www.instagram.com/finlandssvenska4h